

2009 Jaarverslag

PRODUCTSCHAP WIJN

■ Jaarverslag **2009**

Inhoudsopgave

Voorwoord 5

Bestuur 7

- Verordeningen en besluiten 8
- Toelichting op de verordeningen 9
- Beleidsvoornemens 2006-2010 11
- Evaluatie voorgenomen beleid 2009 en korte vooruitblik naar 2010 12
- Toezicht 14
- Intern toezicht 14
- Code Goed Bestuur product- en bedrijven 15
- Communicatie 16
- Bedrijfsvoering 16
- Aanbesteding 16
- Bezoldiging voorzitter 16
- Vergoeding bestuursleden 17
- Rapport van bevindingen Interne Auditdienst 17
- Administratieve lasten 18
- Samenwerkingsverbanden 18
- Internationale contacten 18
- Studiereis Argentinië en Chili 19
- Bezwaar en Beroep 19

Markt 21

- Marktonderzoek 21
- Marktonderzoek 2009 21
- Bijeenkomst Marktgegevens 22
- Wijnconsumptie in Nederland 22
- Stille wijnen 22
- Resultaten CBS 22
- Accijnsopbrengsten Nederland 26
- Uitvoering voorgenomen beleid 2009 27
- Beleidsvoornemens 2010 27

Product en Dienst 29

- Milieu 29
- Drempel naar 50.000 kg 29
- Verpakking per liter wijn 29
- Ontwikkelingen gemiddeld glasgewicht 30
- Voedselveiligheid 30
- Hygiëncodes 30
- Pesticidenresiduen en ochratoxine A 30

Alcohol en maatschappij	31
Verantwoord alcoholgebruik	31
Nieuwe Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken	32
Nieuw logo 'Geen 16? Geen druppel' gelanceerd	32
Product placement en sponsoring media aanbod vanaf 19 december 2009 gereguleerd in Mediawet	33
Stand van zaken nieuwe Drank en Horecawet	33
Relevante websites	34
Handhaving leeftijdsgrenzen	34
BOB-campagne	35
Wetenschappelijk onderzoek	35
Stuurgroep Alcohol Research	35
Wijninformatiecentrum	36
WIC Oogstboekje 2009	36
Brochure Wijn en Gezondheid	36
25-jarig bestaan Wijninformatiecentrum	36
Nationale Wijnweek	36
Open Dag Nederlandse Wijngaarden	37
Symposium Wijn & Marketing	37
Uitreiking "Productschap Wijn Marketing Awards 2009"	37
"Brood en Wijn"	38
Wijnpenning	39
ICT	39
Databank wijnimport	40
Databank cursussen/opleidingen	40
Inspraakpanel	40
Beleidsvoornemen 2010	40

Arbeid 41

Verankering Arbeid	41
Arbeidsmarktconferentie 'Boeien & Binden'	41
Intentieverklaring Minister Verburg	41
Sociaaleconomische kerndegevens	41
Nieuwsbrief Arbeid	41
Arbeidsomstandigheden	42
Arbocatalogus	42
Levensfasebewust Personeelsbeleid	42
Wijnonderwijs	42
Nationale Wijndocentendag	42
Magister Vini	42
Cursusdatabank	42
ScriptiePrijs Wijn	43

Ontwikkeling leermiddelen	43
Stichting WijnExamens Nederland	43
Begeleidingscommissie wijnonderwijs	43
Beleidsvoornemens	43

Medebewind 45

Wijn en Europese Unie	45
Oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen	45
EU-wijnproductie	46
Afgeven importcertificaten	46

Nederlandse Wijngaarden 47

Nederlandse wijnproductie	47
Nationale Wijnkeuring 2009	47
Gewasbescherming	47

Financiën 49

Schilthuis korting	49
Balans per 31 december 2009	49
Toelichting op de balans	50
Rekening van baten en lasten	53
Heffingen	54
Overzicht eigen vermogen	55
Financiële relaties / subsidiëring	56
PBO toets	56
Overige relevante aspecten	57
Bezoldiging voorzitter	57
Vergoedingen bestuursleden	57

Bijlage 1: Bestuur 59

Bijlage 2: Commissies 61

Bijlage 3: Secretariaat Productschap Wijn 62

Colofon 63

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van het Productschap Wijn over 2009.

Na een jaar hard werken kon in oktober de nieuwe Arbocatalogus voor de wijnsector ter goedkeuring worden aangeboden aan de Arbeidsinspectie. Hiermee is een zeer belangrijk en tastbaar resultaat bereikt van de hernieuwde verankering van de factor arbeid bij de productschappen. Het productschap is voornemens voort te gaan op de ingeslagen weg op dit beleidsterrein.

In 2009 werd eerst goed duidelijk welke gevolgen de nieuwe Europese Wijnmarktordening met zich meebrengt. De nieuwe regels voor etikettering en het maken van wijn werden op 1 augustus van kracht. Een grote stap naar een gezondere Europese wijnmarkt. Minder verspilling, een betere concurrentiepositie voor de wijnboeren en een duidelijker en eenvoudiger regelgeving. De Nederlandse importeurs, maar ook de Nederlandse wijnboeren hebben hier nadrukkelijk mee te maken.

Dat wijn ook bij hoger opgeleiden duidelijk in de belangstelling staat blijkt niet alleen uit het feit dat in 2009 meer scripties dan ooit tevoren meedongen naar de ScriptiePrijs Wijn, maar ook uit het feit dat maar liefst 26 kandidaten zich hebben ingeschreven voor het Examen Magister Vini, het hoogste Nederlandse wijnexamen. Een zeer goede ontwikkeling. Het productschap stimuleert het onderwijs en de kennis over wijn op alle niveaus. Goed onderwijs is immers een voorwaarde voor een gezonde sector!

Bijzonder was ook de uitreiking van de eerste "Productschap Wijn Marketing Awards". Dit gebeurde tijdens het Symposium Wijn & Marketing 2009. De awards worden toegekend voor de beste en meest vernieuwende en meest verrassende marketingconcepten in de wijnsector. Gezien de tientallen inzendingen een initiatief dat gewaardeerd wordt.

Een echte tegenvaller was dat de accijns op wijn voor de tweede keer in korte tijd werd verhoogd en wéér om een gat te dichten in de rijksbegroting. Ging het vorig jaar om de dekking van de BTW vrijstelling van bepaalde medische behandelingen, dit jaar ging het om de verlaging van het successierecht. Dit ondanks protesten van het productschap en andere betrokkenen. De marges in de sector komen met dit soort maatregelen steeds meer onder druk te staan en we hebben het afgelopen jaar meerdere faillissementen moeten meemaken. Wat dat betreft verging het de wijnsector helaas niet anders dan veel andere sectoren.

Andere zaken die een prominente plaats innemen in dit jaarverslag zijn de campagnes voor verantwoorde consumptie van wijn, de nieuwe Drank- en Horecawet en 30 jaar wetenschappelijk onderzoek.

Wij wensen u veel leesplezier!

Theo Meijer
voorzitter

Hans Burghoorn
secretaris

In de Nederlandse wijnsector verdienen ongeveer 10.000 mensen hun brood. Er zijn in ons land ongeveer 800 bedrijven die professioneel wijn importeren. Daarnaast houden bottelarijen, groothandelaren en detailhandel- en horecaverkooppunten zich bezig met de bewerking, opslag, distributie en afzet van wijn. De gezamenlijke omzet in wijn van de ondernemingen waarvoor het productschap is ingesteld wordt geschat op ruim € 1,6 miljard.

Het Productschap Wijn is in 1993 op verzoek van werkgeversorganisaties en vakbonden ingesteld. Het productschap heeft als wettelijke taak een het algemeen belang dienende bedrijfsuitoefening door de ondernemingen, waarvoor zij zijn ingesteld, te bevorderen, evenals het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en van de daarbij betrokken personen te behartigen. Het productschap biedt de wijnsector een wettelijk kader om via regelgeving en daden van vrij bestuur, met daarbij behorende gezamenlijke financiering (heffingen), tot een effectieve en efficiënte aanpak van gezamenlijke belangen te komen.

Het productschap is ingesteld voor groepen van ondernemingen die in het bedrijfsleven een verschillende functie vervullen bij wijn en wijnbouwproducten. Onder wijn wordt hierbij verstaan de drank die door alcoholische gisting is verkregen uit het sap van verse druiven, ook indien naderhand de alcohol hieraan geheel of gedeeltelijk is onttrokken, evenals de alcoholhoudende drank op basis van andere vruchten dan druiven. Onder wijnbouwproducten wordt mede verstaan halfproducten die voortkomen uit het bereidingsproces van wijn of vruchtenwijn. Het productschap is ingesteld voor ondernemingen waarin:

- de bereiding van wijn of vruchtenwijn plaatsvindt;
- de be- of verwerking plaatsvindt van wijn, vruchtenwijn of wijnbouwproducten tot gearomatiseerde wijnen, dranken of cocktails;
- het bottelen van wijn of vruchtenwijn plaatsvindt;
- de handel wordt uitgeoefend in wijn, vruchtenwijn of wijnbouwproducten.

De belangrijkste activiteiten van het productschap zijn:

- overlegplatform voor het bedrijfsleven, ministeries en internationale organisaties over onder andere wet- en regelgeving;
- verstrekken van marktgegevens;
- adviseren over milieuaangelegenheden;
- uitvoeren vereenvoudigde regeling voor de verpakkingenbelasting;
- begeleiden van Arbo-activiteiten;
- verstrekken van hygiënecodes;
- uitvoeren van wijnregelingen;
- voorlichten over handelspolitieke onderwerpen zoals douanetarieven en invoer;
- adviseren over levensmiddelenrechtelijke aangelegenheden zoals etikettering, traceerbaarheid etc.;
- initiëren van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van alcohol en gezondheid;
- voorlichten over verantwoord alcoholgebruik;
- bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- initiëren en stimuleren van professioneel wijnonderwijs in Nederland;
- voorlichting geven over het product wijn;
- ondersteunen en voorlichten van de Nederlandse wijnproducenten.

Het bestuur van het Productschap Wijn bestaat uit 15 leden. Daarvan worden 9 leden door organisaties van ondernemers en 6 leden door organisaties van werknemers benoemd. Het bestuur benoemt uit zijn midden het dagelijks bestuur. De samenstelling van het bestuur vindt u in bijlage 1.

De voorzitter bekleedt een onafhankelijke positie. Hij wordt bij Koninklijk Besluit benoemd. De secretaris wordt benoemd door het bestuur. Bij het vaststellen van het beleid op specifieke terreinen wordt het bestuur geadviseerd door commissies. Het Productschap Wijn kent commissies voor marktonderzoek, milieuaangelegenheden, sociaal-economische aangelegenheden en de Stuurgroep Wijninformatiecentrum. De samenstelling van de commissies vindt u in bijlage 2. Bij de vergaderingen van het bestuur van het productschap kunnen ministeriële vertegenwoordigers aanwezig zijn. Deze vertegenwoordigers hebben een raadgevende stem. De SER kan zich eveneens laten vertegenwoordigen.

Verordeningen en besluiten

In het verslagjaar zijn de volgende verordeningen vastgesteld:

- Wijziging II Verordening W registratie handelaren in wijn 2003;
- Verordening W herziene begroting 2009;
- Verordening W begroting 2010;
- Besluit aflevering Franse AOC-wijn nieuwe oogst 2009;
- Verordening W vacatiegeld en reis- en verblijfkosten 2009;
- Verordening W bestemmingsheffing wijn 2009;
- Verordening W financieringsheffing wijn 2009;
- Verordening W aanvullende financieringsheffing 2009;
- Verordening W wijnconcoursen 2009;
- Verordening HPA wijn 2009.

Een volledig overzicht van de verordeningen en besluiten van het Productschap Wijn vindt u op www.wijn.nl.

Naast bovengenoemde verordeningen zijn in 2009 de volgende verordeningen en besluiten van kracht:

- Instellingsbesluit Akkerbouwproductschappen;
- Verordening W algemene bepalingen 2003;
- Verordening W registratie handelaren in wijn 2003;
- Besluit W Commissies Wijn 2004;
- Besluit W Stuurgroep WIC 2004;
- Verordening W proefcommissie wijn;
- Verordening W milieufonds wijn 2003;
- Verordening W fonds wijn en wijnbouwproducten 2003;
- Verordening W aflevering Franse AOC-wijn nieuwe oogst 2003;
- Verordening W aflevering Franse landwijn nieuwe oogst 2003;
- Besluit W aanwijzing IAD als toezichthouder tuchtrecht 2004;
- Besluit W toezichthouder tuchtrecht 2003;
- Mandaatregeling Productschap Wijn 2004;
- Mandaatbesluit 2009.

Toelichting op de verordeningen

Verordening W registratie handelaren in wijn 2003

Teneinde over de voor het uitvoeren van de productschapstaken benodigde gegevens van de ondernemingen en de gehele sector te beschikken, heeft het productschap in onderhavige verordening de verstrekking hiertoe opgenomen.

De verordening geldt voor alle wijnhandelaren en is voor onbepaalde tijd vastgesteld.

Verordening W bestemmingsheffing wijn 2009

Met deze verordening wordt de bestemmingsheffing voor het fonds wijn en wijnbouwproducten en het milieufonds wijn vastgesteld.

Het productschap is als publieksrechtelijke organisatie ingesteld voor alle ondernemingen in de wijnsector. Alle ondernemingen betalen mee aan de kosten van de invulling welke het productschap geeft aan de door de sector gewenste activiteiten.

De heffing wordt gelegd op de ondernemer die aan het begin van de keten staat (de importeur of de producent). Doordat de heffing een onderdeel vormt van de kostprijs van het product, drukt deze op alle bedrijfsgenoten. Deze verordening geldt voor onbepaalde tijd.

Verordening W financieringsheffing wijn 2009

Met deze verordening wordt de financieringsheffing vastgesteld. De opbrengst is bestemd voor de huishoudelijke uitgaven van het productschap alsmede de aan het HPA te verlenen bijdrage in de algemene kosten.

De heffing wordt gelegd op de ondernemer die aan het begin van de keten staat (de importeur of de producent). Doordat de heffing een onderdeel vormt van de kostprijs van het product, drukt deze op alle bedrijfsgenoten. Deze verordening geldt voor onbepaalde tijd.

Verordening W aanvullende financieringsheffing 2009

Met deze verordening wordt een aanvullende financieringsheffing vastgesteld. De opbrengst van deze heffing is bestemd voor de aanvulling van de financiële reserves van het productschap. De heffing wordt gelegd op de ondernemer die aan het begin van de keten staat (de importeur of de producent). Doordat de heffing een onderdeel vormt van de kostprijs van het product, drukt deze op alle bedrijfsgenoten. Deze verordening geldt voor onbepaalde tijd.

Verordening HPA wijn 2009

De verordening HPA wijn 2009 bevat Nederlandse uitvoeringsbepalingen van de Europese wijnmarktordening en geldt voor alle wijnimporteurs en wijnproducenten. Deze verordening geldt voor onbepaalde tijd.

Verordening W vacatiegeld en reis- en verblijfkosten 2009

Toelichting zie: Code Goed Bestuur / Vergoeding bestuursleden

Verordening W algemene bepalingen 2003

Onderhavige verordening geeft algemene bepalingen en voorschriften over het voeren van administratie het verlenen van inzage daarvan en het verstrekken van gegevens door de bedrijven aan het productschap, dat iedere gewenste controle moet kunnen uitvoeren ter vervulling van de taken van het productschap. Deze verordening geldt voor alle wijnimporteurs en wijnproducenten en is voor onbepaalde tijd.

Besluit W Commissies Wijn 2004

Met dit besluit worden de bestuurscommissies marktonderzoek, milieu en sociaal-economische aangelegenheden ingesteld. Het bestuur benoemt de leden iedere twee jaar.

Besluit W Stuurgroep WIC 2004

Met dit besluit wordt de bestuurscommissie Stuurgroep WIC ingesteld. Het bestuur benoemt de leden iedere twee jaar.

Verordening W proefcommissie wijn

De proefcommissie adviseert het bestuur over restituties bij uitvoer van wijn en declassering van in bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijn. Deze verordening geldt voor alle wijnhandelaren en is voor onbepaalde tijd.

Verordening W milieufonds wijn 2003

Het fonds is ingesteld om verschillende activiteiten te financieren op het gebied van milieu. Deze verordening geldt voor alle wijnhandelaren en is voor onbepaalde tijd.

Verordening W fonds wijn en wijnbouwproducten 2003

Het fonds is ingesteld om verschillende activiteiten te financieren op het gebied van wetenschappelijk onderzoek, marktonderzoek, het verstrekken van informatie en het bevorderen van belangstelling voor wijn en wijnonderwijs. Deze verordening geldt voor alle wijnhandelaren en is voor onbepaalde tijd.

Verordening W aflevering Franse AOC-wijn nieuwe oogst 2003

In deze verordening wordt de kaderregels gegeven voor het in de handel brengen van Franse AOC-wijn nieuwe oogst. Deze verordening geldt voor alle wijnhandelaren en is voor onbepaalde tijd.

Besluit aflevering Franse AOC-wijn nieuwe oogst 2009

In dit besluit worden de data genoemd waarna de Franse AOC-wijn nieuwe oogst 2009 in de handel mag worden gebracht. Dit besluit geldt voor alle wijnhandelaren voor het jaar 2009.

Primeurwijnen

De débloccagedatum waarop de primeurwijnen voor de verkoop aan particulieren mogen worden vrijgegeven is, zoals de Franse wetgeving voorschrijft, de derde donderdag in november. In 2009 viel de débloccagedatum op donderdag 19 november om 0.00 uur. De kwaliteitsprimeurwijnen mochten vóór deze datum niet in voor publiek toegankelijke ruimten aanwezig zijn.

De Franse voorschriften voor de aflevering van de wijn zijn in de Nederlandse regelgeving overgenomen in de vorm van een verordening van het productschap. De data worden, indien nodig, bij voorzittersbesluit aangepast aan de Franse regelgeving. Met de verordening wordt bovendien voorkomen dat er onder de importeurs een race tegen de klok ontstaat. De Interne Auditdienst van het HPA controleert de naleving van deze verordening. In 2009 zijn geen overtredingen geconstateerd. Voor Franse landwijn en Italiaanse Vino Novello zijn eveneens débloccagedata van kracht. Deze data zijn eveneens bij bestuursbesluit bekendgemaakt.

Verordening W aflevering Franse landwijn nieuwe oogst 2003

In deze verordening wordt de kaderregels gegeven voor het in de handel brengen van Franse landwijn nieuwe oogst. Deze verordening geldt voor alle wijnhandelaren en is voor onbepaalde tijd.

Besluit W aanwijzing IAD als toezichthouder tuchtrecht 2004

In dit besluit worden bevoegdheden van een toezichthouder toegekend aan de Interne Auditdienst van het HPA.

Besluit W toezichthouder tuchtrecht 2003

In dit besluit wordt het bestuur de bevoegdheid gegeven leden van de IAD aan te wijzen voor het toezicht op de naleving van bepaalde autonome verordeningen.

Mandaatregeling Productschap Wijn 2004

Hierin worden de mandaten geregeld voor het Productschap Wijn.

Mandaatbesluit 2009

In dit besluit worden de mandaten toegekend.

Beleidsvoornemens 2006-2010

Het productschap wil zich focussen op die beleidsterreinen waar het door het publiekrechtelijk kader een meerwaarde kan bieden aan het functioneren van de sector. Op de gebieden waar de werkzaamheden ook door de private organisaties kunnen worden verricht, heeft het productschap in principe geen rol te vervullen. Evenwel kunnen activiteiten van private organisaties die een meerwaarde hebben voor de gehele branche gefaciliteerd worden door het productschap.

Onderstaande tabel is uit de toekomstverkenning van het Productschap Wijn 2006-2010.

Uitgangssituatie (2005)	Toekomstige invulling takenpakket (2006-2010)
Overlegplatform bedrijfsleven en internationale overheid (Brussel) en nationale overheid	
<ul style="list-style-type: none"> - Internationaal: vertegenwoordiging in intergouvernementele organisaties (Commissie en Raad EU, OIV) - Nationaal: overleg inzake Warenwet, Drank- en Horecawet, Milieuwetgeving, Reclamecode. 	<ul style="list-style-type: none"> - Belang van beïnvloeding internationale regelgeving neemt toe. Intensivering contacten met internationale organisaties. - PW wil nadrukkelijker stelling nemen. Terugdringen administratieve lasten is speerpunt van beleid.
Sociaal-Economische Aangelegenheden en onderwijs	
<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren wijnonderwijs op vier niveaus en bijscholen van docenten. - Voorlichting Arbo-aangelegenheden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Verdere verbetering van de kwaliteit van het wijnonderwijs. Onderwijs krijgt meer prioriteit. - Betere afstemming met vakbonden en andere schappen.
Milieuaangelegenheden	
<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren verantwoord milieubeleid door bijdragen aan o.a. Glasbakcampagnes en zwerfafvalbestrijding. 	<ul style="list-style-type: none"> - Voortzetting beleid. Meer toeleggen op advies en voorlichting. Waar mogelijk wordt getracht gegevens collectief te verzamelen en aan te leveren om bedrijfsleven te ontlasten.
Voedselveiligheid	
<ul style="list-style-type: none"> - Samenstellen en uitgeven hygiëncodes; - Onderzoek bestrijdingsmiddelenresiduen in wijn; - Deelname Regulier Overleg Warenwet met Ministerie van VWS; - Advies en voorlichting. 	<ul style="list-style-type: none"> - Voortzetting huidige beleid, maar wel meer aandacht voor terugdringing regeldruk voor ondernemingen. - Aandacht voor efficiënte etikettering.
Markt- en wetenschappelijk onderzoek	
<ul style="list-style-type: none"> - Marktonderzoek door GFK Panelservices Benelux en Trendbox BV; - Wetenschappelijk onderzoek door TNO. 	<ul style="list-style-type: none"> - De uitgaven voor wetenschappelijk en marktonderzoek worden sterk verlaagd. Deze werkzaamheden worden in principe overgelaten aan private organisaties.

Stimuleren verantwoord alcoholgebruik en verantwoorde reclame

- Uitvoeren STIVA-code;
- Ondersteuning leeftijdscampagne PVAD;
- Platform alcohol en jongeren;
- BOB-campagne.

- PW is voor zelfregulering. Preventie van alcoholmisbruik, met name onder jongeren, krijgt meer prioriteit. Continuering projecten in het kader van alcohol en jongeren en alcohol en verkeer.

Wijninformatiecentrum

- Voorlichting aan bedrijfsleven inzake regelgeving;
- Voorlichting aan consumenten over wijn in meest brede zin van het woord.

- Er wordt meer gefocust op het stimuleren van verantwoorde wijnconsumptie.

Evaluatie voorgenomen beleid 2009 en korte vooruitblik naar 2010

Onderwijs en Arbobeleid

In 2009 is een aanvang gemaakt met de ontwikkeling van een wijncursus op "instapniveau". Voor veel werknemers in met name het supermarktkanaal lijken de vereisten van het Niveau I van de Stichting Wijn Examens Nederland nog iets te hoog. Deze cursus zal in 2010 gereedkomen.

Verder is in 2009 in samenwerking met de Wijnacademie het begeleidingstraject voor het Examen Magister Vini tot stand gekomen. Dit heeft er toe geleid dat 26 kandidaten zich hebben aangemeld voor het hoogste Nederlandse examen. Een zeer hoog aantal. Helaas konden in 2009 om praktische redenen slechts 13 kandidaten worden toegelaten.

Ook de Nationale Wijndocentendag heeft weer bijgedragen aan een verdere verbetering van het wijnonderwijs in Nederland.

In het kader van de Verankering Arbeid is op 4 februari 2009 een bijeenkomst georganiseerd met de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit waar zij ons opriep ons nog meer in te spannen op het gebied van arbeidsmarkt en scholing. Het plan van aanpak is inmiddels gereed gekomen.

De voortzetting van de verankering van de factor arbeid heeft geleid tot de eerste Arbocatalogus Wijn en Dranken. Deze zal in 2010 worden gepresenteerd. Verder is gewerkt aan het in beeld brengen van de sociaal economische kaart van de wijnsector. In 2010 zal ook deze gepresenteerd worden.

Marktonderzoek

Het marktonderzoek heeft in 2009 geen wijzigingen ondergaan ten opzichte van 2008. Met het uitvoeren van het marktonderzoek wordt inzicht verkregen in de invoer van wijn uit de verschillende wijnproducerende landen en gebieden, uitgesplitst naar soort en kleur. Met het uitvoeren van dit onderzoek wordt tegemoet gekomen aan de wens van veel wijnhandelaren klein en groot. Daarnaast biedt het aan het productschap inzicht in de markt waar in de beleidsvorming rekening mee kan worden gehouden. In 2010 zal aan de hand van een enquête worden vastgesteld aan welke deelonderzoeken behoefte bestaat.

Verantwoord alcoholgebruik

Het verslagjaar heeft met name in het teken gestaan van de voorgenomen wijzigingen in de Drank- en Horecawet. Met deze wijzigingen beoogt het kabinet de administratieve lasten van het bedrijfsleven te verlichten en het misbruik, met name door jeugdigen, tegen te gaan.

Het productschap heeft samen met de partners in de Stichting Verantwoord Alcoholgebruik (STIVA) een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan deze discussie. De verwachting is dat de nieuwe Drank- en Horecawet medio 2010 in de Kamer zal worden behandeld. Verder heeft het productschap medewerking verleend aan voorlichtingscampagnes, met name in de supermarkten.

In 2010 zal worden voortgegaan op de ingeslagen weg van stimulering van verantwoord alcoholgebruik. Daarbij zal in samenwerking met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een eenduidige boodschap worden uitgedragen, onder andere door gebruik te maken van een gezamenlijk logo.

Wetenschappelijk onderzoek

Op 30 oktober 2009 werd stilgestaan bij 30 jaar onderzoek naar de relatie tussen alcohol en gezondheid: matige regelmatige alcoholconsumptie past in gezonde leefstijl.

Het wetenschappelijk onderzoek heeft ook dit jaar nieuwe inzichten opgeleverd ten aanzien van de relatie tussen consumptie van alcoholhoudende dranken en gezondheid.

In 2010 zal het onderzoek zich met name gaan richten op de relatie tussen de consumptie van alcoholhoudende dranken en het welbevinden.

Terugdringing administratieve lasten

De administratieve lasten zijn zeer beperkt van omvang en worden met name veroorzaakt door het verplicht opgave doen van de hoeveelheid wijn die in de handel is gebracht. Alleen handelaren en Nederlandse wijnproducenten die wijn uitslaan in de zin van de Wet op de Accijns, moeten deze opgave verstrekken. Het is in 2009 niet gelukt de opgave geheel digitaal te laten verlopen, maar in de loop van 2010 zal deze aanpassing in het geautomatiseerde systeem gereed zijn.

De administratieve lasten die het gevolg zijn van de jaarlijkse verplichte voorraadopgave aan de Europese Unie, zijn door de inspanningen van het productschap verdwenen. Het productschap zal een betrouwbare schatting doen voor alle ondernemingen gezamenlijk.

Milieu

Samen met de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren voert het productschap de vereenvoudigde regeling voor de verpakkingenbelasting uit. Met deze regeling wordt handelaren veel werk uit handen genomen. Met de Belastingdienst is overeengekomen dat de regeling ook in het komende jaar wordt gecontinueerd.

Voedselveiligheid

De jaarlijkse residumonitoring van het productschap ontlast de ondernemingen in de sector van de verplichting zelf regelmatig onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van residuen van pesticiden en Ochratoxine A. Dit onderzoek zal in 2010 worden uitgebreid naar residuen indien daar aanleiding toe is. De Hygiëncode voor de wijnsector zal in 2010 worden geactualiseerd. Er wordt op deze onderwerpen nauw samengewerkt met de Voedsel en Waren Autoriteit.

Wijninformatiecentrum

De taak van het Wijninformatiecentrum (WIC) is algemene informatie over wijn verstrekken. Met name via de website, maar ook met de e-mailservice en door het samenstellen van brochures worden handelaren en consumenten van de ontwikkelingen in de sector op de hoogte gehouden. Daarbij wordt steeds de boodschap "Geniet, maar drink met mate" uitgedragen. Het WIC is tevens verantwoordelijk voor de organisatie van het Symposium Wijn en Marketing en de uitreiking van de "Productschap Wijn Marketing Awards". Deze awards zijn in 2009 voor het eerst uitgereikt. Het beleid zal in 2010 ongewijzigd worden voortgezet.

ICT

In 2009 is aan alle wijnimporteurs ingeschreven bij het Productschap Wijn een persoonlijke homepage op www.wijn.nl ter beschikking gesteld.

In 2010 zal via het inspraakpanel op de website onder wijnimporteurs ingeschreven bij het Productschap Wijn een enquête worden gehouden ten behoeve van nieuw uit te voeren marktonderzoek wijn.

In 2010 wordt alle wijnimporteurs de mogelijkheid geboden de opgave aan het Productschap Wijn voortaan digitaal in te zenden. Importeurs kunnen via hun persoonlijke homepage direct opgave doen van het aantal hectoliters in de handel gebrachte wijn.

De databank wijnimport zal worden geactualiseerd en de cursusdatabank wordt uitgebreid met nieuwe zoekfuncties. Verder zal onderzocht worden of een aantal onderwerpen op de website beschikbaar gemaakt kunnen worden om deze mobiel te kunnen raadplegen.

Code Goed Bestuur

In het kader van de Code Goed Bestuur is in 2009 op de homepage van de website van het Productschap Wijn een button naar het inspraakpanel opgenomen. Alle wijnimporteurs kunnen via het inspraakpanel digitaal meebeslissen over belangrijke activiteiten van het Productschap Wijn op het gebied van milieu, arbeid, marktonderzoek, onderwijs en voorlichting.

Toezicht

Het Productschap Wijn heeft als publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie te maken met verschillende toezichthouders. Het toezicht kan als volgt worden onderverdeeld:

- Van de SER is goedkeuring vereist voor de begroting, de jaarlijkse heffingsverordeningen en overige autonome verordeningen. Bovendien wijst de SER de werkgeversorganisaties en vakbonden aan die op basis van hun representativiteit binnen de wijnsector het recht hebben bestuursleden te benoemen. De SER toetst om de vier jaar de representativiteit van deze organisaties.
- De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is politiek verantwoordelijk voor de productschappen. Het productschap legt aan de minister iedere vier jaar verantwoording af over het eigen functioneren. Bovendien stuurt het productschap de minister vierjaarlijks een evaluatie van de eigen verordeningen.
- Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit toetst samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Ministerie van Economische Zaken de bestemmingsheffingen.

Intern toezicht

Het kabinet heeft aangegeven een nieuwe rol en taakopvatting na te streven bij het toezicht op de publieke taken. Het uitgangspunt hierbij is dat burgers, bedrijven en instellingen zelf verantwoordelijkheid dragen voor het handhaven van bepaalde regels, waardoor er sprake kan zijn van minder toezicht door de centrale overheid. Belangrijke begrippen zijn in dit kader intern toezicht, horizontale verantwoording en verticaal toezicht.

Intern toezicht is de wijze waarop de verantwoording en controle binnen het productschap wordt vormgegeven. In 2007 is gekomen tot een model waarbij het interne toezicht wordt uitgeoefend door de Interne Auditdienst van het HPA (IAD). Het bestuur van het HPA treedt daarbij op als auditcommissie. Dit model doet recht aan de verantwoordelijkheid van het bestuur, is doelmatig en maakt optimaal gebruik van de onafhankelijke positie en deskundigheid van de IAD.

Code Goed Bestuur product- en bedrijfschappen

De bedrijfslichamen hebben op 30 maart 2007 aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), als coördinerend bewindspersoon voor de PBO, de Code Goed Bestuur product- en bedrijfschappen aangeboden. Deze is op 1 juli 2007 van kracht geworden. In de code zijn verschillende principes en uitwerkingen opgenomen ter bevordering van het transparant, democratisch en doelmatig functioneren van de schappen. De inhoud van de code beoogt een ieder, die actief is in de bestuurswereld van de bedrijfslichamen te stimuleren zich op een maatschappelijk geaccepteerde en verantwoorde wijze te gedragen en daar publiekelijk verantwoording over af te leggen.

Uitwerkingen die voortvloeien uit de code zijn onder meer:

- Model voor het interne toezicht op de Code Goed Bestuur;
- Verordening PW Reglement van orde 2007;
- Verordening PW Klachtenbehandeling 2007;
- Integriteitsprotocol medewerkers (inclusief klokkenluidersregeling);
- Protocol PW Bestuurlijke integriteit;
- Communicatieplan Code Goed bestuur.

Het Model voor het interne toezicht regelt dat het toezicht op de naleving van de code wordt neergelegd bij de Interne Auditdienst van het HPA. Deze dienst is onafhankelijk en rapporteert aan een auditcomité. Dit comité bestaat uit de leden van het bestuur van het HPA, dat op zijn beurt weer is samengesteld uit vertegenwoordigers uit de kring van het Productschap Wijn, Productschap Diervoeder en het Productschap Akkerbouw.

Het reglement van orde voorziet in spelregels voor de werkwijze van het bestuur.

De verordening inzake klachtenbehandeling zorgt ervoor dat mondeling of schriftelijk ingediende klachten behoorlijk en zorgvuldig worden behandeld. De verordening is de wettelijke vastlegging van het klachtenprotocol.

Het Integriteitsprotocol Medewerkers is in 2007 aan de ondernemingsraad voorgelegd en begin 2008 geïmplementeerd. In de code is eveneens een klokkenluidersregeling opgenomen.

Het Protocol bestuurlijke integriteit betreft de uitwerking van onderdeel 2 van principe VI van de code. Het betreft nadere richtlijnen ten aanzien van transparant handelen, verantwoording en functiescheiding van leden van het bestuur, commissies en werkgroepen. Onder andere wordt aandacht besteed aan personele unies en het vraagstuk van "dubbele petten". Zo is onder meer geregeld dat bestuursleden niet deelnemen aan beraadslagingen en/of besluitvorming, die hun persoonlijke of andere rechtstreekse belangen raken.

In het overzicht bestuursleden met nevenfuncties is per bestuurslid aangegeven de datum van eerste benoeming, welke functie bekleed wordt binnen het productschap en welke voor het productschap relevante nevenfuncties hij/zij bekleedt. Dit overzicht is openbaar gemaakt via de website van het productschap.

Overeenkomstig het bepaalde in onderdeel 3 van de uitwerkingsparagraaf van principe 1 (benoemingsprocedure bestuur) heeft het productschap iedere benoemende organisatie aangeschreven met het verzoek slechts bestuursleden te benoemen, van wie duidelijk is dat ze aan de gedrags- en incompatibiliteitscriteria voldoen, die in de code zijn opgenomen.

Communicatie

Het productschap heeft in 2009 de communicatie met het bedrijfsleven verder verbeterd om de transparantie te vergroten. Zo zijn ook in 2009 alle vergaderstukken, agenda's en verslagen van het bestuur op de website geplaatst. Tevens is er een inspraakpanel op de website geplaatst. Door middel van dit inspraakpanel kunnen wijnimporteurs digitaal meebeslissen over belangrijke activiteiten van het Productschap Wijn.

Ontwerpverordeningen worden niet meer alleen in het publicatieblad van de SER gepubliceerd, maar ook via vakbladen en de productschapsite onder de aandacht van belanghebbenden gebracht.

Verderop in dit jaarverslag wordt op basis van de veel uitgebreidere jaarrekening het financiële beleid verantwoord. Voor alle financiële stukken geldt, dat deze worden opgesteld aan de hand van richtlijnen van de SER. De (herziene) begroting, de balans en de jaarrekening worden op de website geplaatst. Van het jaarverslag wordt jaarlijks ook een meer toegankelijke versie gemaakt. Deze versie wordt aan alle heffingbetalende bedrijven gestuurd.

Beleidsvoornemens, resultaten en voor het bedrijfsleven relevante ontwikkelingen worden regelmatig via persberichten en weekberichten in de publiciteit gebracht. Verder organiseert het productschap regelmatig bijeenkomsten voor het bedrijfsleven.

Bedrijfsvoering

In 2007 is gestart met het invoeren van principe XX: 'Efficiency en effectiviteit' van de 'Code Goed Bestuur product- en bedrijven'. Dit principe richt zich op het vergelijken van de prestaties van de schappen, door onder meer het uitvoeren van benchmarking. In deze werkgroep waren het Productschap Tuinbouw, het Bedrijfschap Horeca, het Hoofdbedrijfschap Detailhandel, de Productschappen Vee, Vlees en Eieren, het HPA (mede namens het Productschap Wijn, het Productschap Diervoeder en het Productschap Akkerbouw) en de Sociaal-Economische Raad vertegenwoordigd.

In november 2007 is een bijeenkomst met alle 17 schappen georganiseerd, waarin het proces van benchmarking, evenals de resultaten en ervaringen van de werkgroep, zijn besproken. Tijdens deze bijeenkomst is afgesproken, dat de schappen het instrument van benchmarking hanteren om van elkaar op onderdelen van de bedrijfsvoering te leren. Er wordt naar gestreefd om voor alle schappen de benchmarking van de personeelsfunctie, die zowel financiële als niet-financiële informatie omvat, in 2008 af te ronden. Dit is niet gelukt. Het overleg met de SER en de andere product- en bedrijfsschappen over dit onderwerp is in 2009 voortgezet.

Aanbesteding

Het productschap is als publiekrechtelijke instelling aanbestedingsplichtig volgens de van kracht zijnde Europese richtlijn (EG) 2004/18/EC, Verordening (EG) 2083/2005 en het 'Nederlands Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten'. Gezien de op de Europese richtlijn en verordening gebaseerde drempelbedragen is het in 2009 niet noodzakelijk gebleken om de aanbestedingsprocedure te volgen.

Bezoldiging voorzitter

De voorzitter van het Productschap Wijn is ook voorzitter van de productschappen Diervoeder, Akkerbouw en HPA. De bezoldiging van de voorzitter is geregeld in de Verordening HPA bezoldiging voorzitter 2004. Deze verordening is gebaseerd op de Verordening regels en richtlijnen vergoedingen bedrijfslichamen van de Sociaal-Economische Raad. Sinds 1 maart 2006 is de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens van kracht. De wet regelt dat een instelling die overwegend uit publieke middelen is gefinancierd, jaarlijks het belastbaar jaarinkomen van functionarissen publiceert, indien dit belastbaar jaarloon uitstijgt boven een vastgesteld gemiddeld ministersalaris (voor 2009 vastgesteld op € 188.000). Deze situatie doet zich bij de akkerbouwproductschappen niet voor.

Kosten voorzitter

De voorzitter van het HPA is tevens voorzitter van alle Akkerbouwproductschappen en daaronder ressorterende (artikel 88a) commissies. De kosten van de voorzitter worden verantwoord in de jaarrekening van het HPA en zijn als volgt opgebouwd:

	Rekening 2009	Herziene begroting 2009	Begroting 2009	Rekening 2008
Salariskosten	152.200	155.500	157.500	144.800
Sociale lasten	18.300	19.300	13.000	10.000
Overige personeelskosten	1.100	1.700	5.900	6.000
totaal personeelskosten	171.600	176.500	176.400	160.800

De kosten worden doorberekend op basis van de Verordening HPA Bezoldiging Voorzitter 2009 aan:

HPA Bestuur algemeen	25%
Productschap Akkerbouw (Granen/LZZ)	25%
Productschap Akkerbouw (Aardappelen algemeen)	5%
Productschap Diervoeder	25%
Productschap Wijn	20%
totaal verdeling Voorzitter	100%

Vergoeding bestuursleden

De leden van het bestuur ontvangen een vacatievergoeding en een reis- en verblijfkostenvergoeding voor hun deelname aan bestuursvergaderingen. Het bestuur heeft een verordening vastgesteld waarin vacatiegelden en overige vergoedingen, zoals reis- en verblijfkosten zijn geregeld. Basis voor deze verordening is de 'Verordening regels en richtlijnen bedrijfslichamen van de Sociaal-Economische Raad 2005 – 2006.

De (plaatsvervangende) leden van het (dagelijks) bestuur en van een commissie - voor zover niet in dienst bij een der akkerbouwproductschappen, noch bij de Centrale Overheid - ontvangen voor het bijwonen van vergadering per dagdeel waarin is vergaderd een vacatievergoeding van € 385,-. Naast het vacatiegeld wordt een vergoeding voor de reis- en verblijfkosten uitgekeerd. De vergoedingen bedragen: voor de reiskosten € 0,28 per kilometer en voor de verblijfkosten € 16,-.

Voor het overige ontvangen bestuursleden geen vergoeding.

Vergaderkosten

De totale kosten van het productschap voor de vergoedingen aan bestuursleden voor het bijwonen van vergaderingen in 2009 bedraagt circa € 19.400, waarvan aan vacatiegelden € 16.600 en aan reis- en verblijfkosten € 2.800. Het dagelijks bestuur is in 2009 4 keer bijeengekomen en het bestuur 3 keer. De reis- en verblijfkosten en de vacatiegelden aan bestuurs- en commissieleden worden betaald op basis van de Verordening W Vacatiegeld en reis- en verblijfkosten 2009.

Rapport van bevindingen Interne Auditdienst

De IAD/HPA heeft als intern toezichthouder op 15 maart 2010 gerapporteerd aan het bestuur van HPA als auditcommissie over de toepassing van de code gedurende 2009.

In de rapportage concludeert de IAD dat de principes van de Code Goed Bestuur nagenoeg geheel zijn geïmplementeerd. De IAD beperkt zich daarom in deze rapportage verder tot de nog nader uit te werken principes en een uiteenzetting van bevindingen betreffende de naleving van de geïmplementeerde maatregelen over 2009 en het doen van aanbevelingen ter verbetering van de naleving van de Code.

De belangrijkste aanbevelingen betreffen

- Het ten minste éénmaal per jaar de bestuursleden herinneren aan hun verantwoordelijkheid voor de volledigheid en juistheid van hun persoonlijke gegevens (o.a. over nevenfuncties). Dit betreft Principe VI van de Code.
- Het opnemen van informatie in de jaarverslagen over het al dan niet uitvoeren van nieuwe of het wijzigen van bestaande activiteiten en de procedure die hiervoor wordt gevolgd (Principe XIV).
- Het vragen van informatie over de voortgang van de interproductschappelijke werkgroep in de opzet van indicatoren voor benchmarking (Principe XX).
- Het actualiseren van de regels voor aanbesteding op de websites van de productschappen (Principe XXI).
- Nader onderzoek of bij opdrachten aan financiële relaties sprake is van uitvoering van onderzoek, die zijn uitgezonderd van de aanbestedingsregels dan wel dienstverlening, waarvoor de aanbestedingsregels wel van toepassing zijn (Principe XXI).
- Blijvende aandacht voor periodieke evaluaties van de effecten van uitgevoerd beleid, de gevolgen daarvan voor toekomstig beleid en de verantwoording daarover in jaarverslagen en andere publicaties.

Administratieve lasten

Het terugdringen van de administratieve lasten voor de bedrijfsgenoten is één van de speerpunten van het beleid van het productschap. Al in 2004 zijn op verzoek van het Adviescollege toetsing administratieve lasten alle verordeningen van de akkerbouwproductschappen en de daarmee gepaard gaande administratieve lasten in kaart gebracht. De SER heeft over deze inventarisatie en analyse op 31 augustus 2004 het rapport 'Nulmeting Administratieve Lasten PBO, integrale eindrapportage' uitgebracht. Hieruit blijkt dat de administratieve lastendruk van het Productschap Wijn al bijzonder laag is. Bij het productschap heeft in 2009 geen verhoging van de administratieve lastendruk plaatsgevonden. Het is in 2009 niet gelukt de opgave geheel digitaal te laten verlopen, maar in de loop van 2010 zal deze aanpassing in het geautomatiseerde systeem gereed zijn.

De administratieve lasten die het gevolg zijn van de jaarlijkse verplichte voorraadopgave aan de Europese Unie, zijn door de inspanningen van het productschap verdwenen. Het productschap zal een betrouwbare schatting doen voor alle ondernemingen gezamenlijk.

Samenwerkingsverbanden

Sinds jaren werkt het Productschap Wijn met de commissies van het Productschap Dranken samen op de volgende gebieden:

- Wetenschappelijk onderzoek in de Stichting Alcohol Research (bier en gedistilleerd);
- Stimuleren verantwoord alcoholgebruik en verantwoorde reclame in Stichting Verantwoord Alcoholgebruik (bier en gedistilleerd);
- Voorlichting over alcohol en verkeer in BOB-campagne (bier en gedistilleerd);
- Platform Alcohol & Jongeren (bier en gedistilleerd);
- Voorlichting over Arbo-aangelegenheden (gedistilleerd, bier en frisdranken en waters);
- De Stichting WijnExamens Nederland (slijters);
- Activiteiten in het kader van de Productschappencommissie Levensmiddelenwetgeving (bier en gedistilleerd);
- Milieuactiviteiten (bier, gedistilleerd en frisdranken en waters).

Internationale contacten

Het Productschap Wijn maakt deel uit van de Nederlandse afvaardiging in het Beheerscomité Wijn van de Commissie van de EU. Het productschap onderhoudt contacten met de volgende internationale organisaties:

- Organisation Internationale de la Vigne et du Vin (OIV);
- European Federation of Wine and Spirit Importers and Distributors;
- Comité Européen des Entreprises Vins (CEEV);
- Fédération Internationale des Vins et Spiritueux (FIVS).

Medewerkers van het productschap nemen als deskundige deel aan vergaderingen in Brussel en staan daarbij de ambtenaren van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit terzijde. Door deelname aan het beheerscomité kan worden bijgedragen aan de totstandkoming van het beleid en de wetgeving van de Commissie.

Studiereis Argentinië en Chili

Van 23 april tot en met 3 mei 2009 heeft het Productschap Wijn in samenwerking met het Productschap Akkerbouw en de Landbouwrraad in Buenos Aires en Santiago een studiereis georganiseerd naar Argentinië en Chili voor bestuursleden. Het doel van deze studiereis was inzicht te verwerven in de structuur van de sectoren, de handel en de verwerkende sector evenals van het beleid van de Argentijnse en Chileense overheid op het gebied van de landbouw en de agrarische handelspolitiek. Tijdens deze studiereis zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de overheid, het bedrijfsleven (werkgevers en werknemersorganisaties) en NGO's. Daarnaast zijn een aantal bedrijven bezocht die wijn produceren en akkerbouwproducten produceren of verwerken. Door deze reis werden de bestuursleden de mogelijkheid gegeven zich om zich breed te oriënteren en daarmee hun functie binnen het schap nog meer inhoud te geven. Na afloop van de studiereis is een rapport van bevindingen opgesteld. Dit rapport is op 23 september 2009 aan het bestuur aangeboden.

Bezwaar en Beroep

Op 29 november 2006 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan in een gerechtelijke procedure tegen de heffingen van het Productschap Wijn. In deze uitspraak heeft het CBb heffingsverordeningen van een aantal jaren onverbindend verklaard. Aangezien het productschap de procedure altijd heeft beschouwd als proefprocedure waarvan de uitslag zou gelden voor alle ondernemingen, zijn heffingsgelden terugbetaald aan alle ondernemingen die in de betreffende perioden heffing hebben betaald.

De terugbetaling betrof de volgende heffingsverordeningen:

- Verordening financieringsheffing wijn van 2000 en 2001;
- Verordening aanvullende financieringsheffing wijn van 2002;
- Verordening bestemmingsheffing wijn van 2000 t/m 2003.

Daarnaast was een beperkt aantal betaalfacturen naar het oordeel van het CBb te vroeg of te laat verstuurd door het productschap. Deze betaalfacturen steunden op nog niet geldende verordeningen, of op niet meer geldende verordeningen. Nu het productschap op grond van de uitspraak is overgegaan tot terugbetaling van heffingsgelden is de aanvullende financieringsheffing 2006 alsnog geïnd. De aanvullende financieringsheffing is ook in 2007 en 2008 opgelegd. Met ingang van 1 juli 2009 wordt de aanvullende financieringsheffing van € 0,53 per hectoliter wijn, (voorlopig) niet meer ingevorderd. Met de terugbetaling is ruim 8 miljoen euro gemoeid. De juridische procedure is nog niet geheel beëindigd.

Marktonderzoek

Het doel van het marktonderzoek van het Productschap Wijn is inzicht krijgen in de samenstelling en ontwikkeling van de Nederlandse consumentenmarkt voor wijn. Het productschap maakt hierbij gebruik van de volgende bronnen:

- Accijnsopbrengsten;
- Cijfers Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS);
- Heffing Productschap Wijn;
- Marktonderzoek Trendbox BV;
- Marktonderzoek GfK Panelservices Benelux.

Naar aanleiding van een enquête onder wijnimporteurs heeft het Productschap Wijn in 2007 de opzet van het marktonderzoek gewijzigd. De onderzoeken verricht door Trendbox BV hebben een projectmatige opzet. Het nieuwe marktonderzoek, zoals verricht door GfK heeft een gedeeltelijk kwalitatieve en gedeeltelijk kwantitatieve opzet. In 2008 zijn de eerste presentaties gehouden in het kader van het marktonderzoek nieuwe stijl.

Marktonderzoek 2009

Naar aanleiding van een enquête onder wijnimporteurs heeft het Productschap in 2009 nieuw marktonderzoek uitgevoerd verricht door Trendbox BV. Het marktonderzoek stond in het teken van de nieuwe generatie wijndrinkers: hoe gaan zij om met het product wijn, wat is hun beleving van wijn, hoe kopen zij wijn en hoe kunnen zij het beste worden aangesproken?

Het onderzoek is onder meer dan 1000 wijndrinkers gehouden in de leeftijd van 16 tot en met 65 plus. Uit het onderzoek kwam naar voren dat bij zowel mannen als vrouwen het beeld dat zij van het product wijn hebben een hoog aspiratieniveau bevat. Waarden als status, genieten, luxe, ontspanning, kwaliteit, intellect en gezelligheid werden door vrijwel alle respondenten genoemd. Opvallend waren de verschillen tussen mannen en vrouwen. Voor de gehele populatie geldt dat mannen wijn vaak meer dan alleen maar als een product zien. Wijn is iets speciaals waar je extra aandacht aan geeft. Bij mannen roept wijn associaties op zoals status, diepgang, klasse, verfijnd en culinair. Vrouwen daarentegen zien wijn als beleving. Vrouwen associëren wijn met vriendschap, feest, uitgaan en samen zijn.

De opmars van de consumptie van wijn in de afgelopen 30 jaar is ook nader in kaart gebracht. Naast een toename van de gemiddelde consumptie van wijn per hoofd van de bevolking, is de totale groei verbonden met de gemiddelde leeftijd waarop de consument regelmatig wijn is gaan drinken. Lag dat voor vijftigplussers in het onderzoek rond de 35 jaar, bij de respondenten onder de 30 jaar ligt deze leeftijd rond 23 jaar.

Sluitstuk van het onderzoek waren de uitmonstering en verpakking van wijn en de invloed daarvan op kwaliteits- en prijsperceptie en aankoopintentie van respondenten. Het merendeel van de respondenten kent wijnflessen met een klassiek wijnetiket een hogere aankoopintentie toe. Bovendien werden wijnflessen met een klassiek wijnetiket als kostbaarder gepercipieerd in vergelijking met flessen met modernere etiketten. Tenslotte kwam uit het onderzoek naar voren dat in het algemeen vrouwen meer op het uiterlijk van de wijnfles letten bij aankoop en dat mannen vooral letten op informatie en kwaliteitsaanduidingen op het etiket.

Bijeenkomst Marktgegevens

Op 19 maart 2009 werd in het World Forum in Den Haag de jaarlijkse presentatie van de resultaten van het marktonderzoek gehouden. De titel was dit jaar "Ontwikkelingen in de Nederlandse wijnmarkt 2008". De bijeenkomst bestond uit twee presentaties. De eerste presentatie werd gegeven door Marco van den Berk van GfK Panel Services. De tweede presentatie werd gegeven door Goos Eilander, directeur van Trendbox BV. De bijeenkomst werd bezocht door circa 200 wijnprofessionals en algemene- en vakpers. Op basis van de gegevens van het Productschap Wijn komt de consumptie per hoofd van de bevolking in 2008 uit op 21,6 liter. Hiermee lijkt het wijnverbruik gestabiliseerd te zijn.

Wijnconsumptie in Nederland

In 2008 nam het verkochte volume in het supermarktkanaal verder toe. Het volume steeg met 2%. De omzet steeg met 7% ten opzicht van 2007. Het volume van Port nam toe met 4% en de omzet met 11%.

De gemiddelde prijs van stille wijn steeg in 2008 net als in 2007, een stijging van 5%. De gemiddelde prijs van een fles van 0,75L mousserende wijn bedroeg in 2008: € 6,74; een stijging van 2%. De totale hoeveelheid mousserende wijn is in 2008 met 12% gedaald.

Stille wijnen

De Nieuwe Wereld wijnlanden (Australië, Nieuw-Zeeland, Zuid Afrika, USA, Chili en Argentinië) laten een wisselend beeld van hun aandeel in het totaal van de wijnimport in 2008 zien. Chili en Australië laten met 11 respectievelijk 9% een stijging in volume afzet zien, terwijl de USA en Nieuw-Zeeland een daling vertonen van 9 respectievelijk 43%.

De traditionele wijnproducerende landen (Frankrijk, Italië, Duitsland, Spanje en Portugal) hebben ook verschillende uitkomsten voor wat betreft hun aandeel. Frankrijk en Italië leveren 4 respectievelijk 2 % in op hun volume. Duitsland en Portugal hebben 12 en 2% op hun exportvolumes gewonnen.

2008 Was voor rosé een jaar waarin het zijn aandeel binnen de stille wijn moeiteloos vast wist te houden. Het volumeaandeel in het totaal van stille wijnen kwam uit op 14,2%.

Het aandeel van de flessen binnen de verpakkingsvormen bedraagt in 2008 bijna 87%, pakken, bag in box en blikverpakkingen halen een aandeel van ruim 11% van de stille wijn.

Resultaten CBS

De wijninvoer bedroeg in 2008 4.152.453 hl met een waarde van € 922.667.0000. De geregistreerde wijninvoer is, qua volume, ten opzichte van 2007 met ruim 3% gedaald. Dit blijkt uit de gegevens van het CBS. Overigens is er altijd sprake van intern Europees vervoer, dit wordt niet geregistreerd door het CBS en kan een vertekend beeld opleveren. Evenals het feit dat het CBS een ondergrens hanteert betreffende registratie van € 400.000 worden alleen de 42 grootste handelspartners van Nederland geregistreerd.

WIJNINVOER IN HL NAAR OORSPRONG

EUROPESE UNIE	2004	2005*	2006**	2007***	2008****
België en (Luxemburg)*****	120.106	119.107	157.572	151.725	99.611
Bulgarije			1.744	1.750	1.817
Cyprus	16	393	122	124	
Denemarken				185	398
Duitsland	432.854	456.905	489.862	606.794	758.055
Estland				594	
Finland					
Frankrijk	1.479.430	1.612.789	1.363.288	1.305.591	1.234.725
Griekenland	10.822	13.562	5.682	8.091	5.831
Hongarije	2.366	2.608	3.157	826	879
Ierland				5.719	6.873
Italië	345.725	360.413	404.670	417.507	425.877
Letland				525	28
Litouwen					
Luxemburg (na 2004)		5.035	6.081	3.514	1.810
Malta			44	50	37
Oostenrijk	1.905	3.226	1.837	2.600	5.731
Polen				450	
Portugal	142.940	131.015	147.153	136.548	112.472
Roemenië				372	1
Slovenië					10
Slowakije					
Spanje	455.141	506.977	444.957	423.476	443.568
Tsjechië			139	1.623	78
Verenigd Koninkrijk	22.363	44.268	60.865	140.416	145.581
Zweden				219	5
Overige landen	3.906	15.015	9.000		
Totaal EU	3.017.574	3.271.313	3.096.173	3.208.699	3.243.390

DERDE LANDEN	2004	2005*	2006**	2007***	2008****
Argentinië	53.873	85.263	95.329	114.984	136.896
Australië	120.217	157.518	169.794	207.354	175.871
Brazilië			6	913	1.927
Bulgarije	4.797	3.670			
Chili	145.216	188.486	210.615	276.913	263.663
China	3.015	3.086	3.264	3.220	2.097
Georgië	0	0			0
Hongarije					
Israël	891	610	706	1.305	1.264
Macedonië	0	0			
Marokko			87	40	86
Mexico	0	0			
Moldavië	0	0			
Nieuw Zeeland	2.673	6.997	7.787	13.047	8.474
Roemenië	0	0			
Turkije	325	245	342	479	318
Verenigde Staten	30.519	128.340	167.655	134.047	13.927
Zuid Afrika	474.085	473.057	371.511	306.255	300.810
Zwitserland	136	90	228	10	194
Overige landen	6.687	2.389	2.619	18.465	4.277
Totaal derde landen	842.434	1.049.751	1.029.943	1.077.032	909.064
Totaal EU	3.017.574	3.271.313	3.096.173	3.208.699	3.243.390
TOTAAL	3.860.008	4.321.064	4.126.116	4.285.731	4.152.453

WIJNINVOER IN WAARDE * € 1000,-

EUROPESE UNIE	2004	2005*	2006**	2007***	2008****
België en (Luxemburg)*****	28.120	28.046	34.515	28.749	30.908
Bulgarije			230	296	245
Cyprus	4	130	40	41	
Denemarken				129	304
Duitsland	65.753	71.403	77.149	86.393	113.363
Estland				63	3
Finland					
Frankrijk	336.668	312.036	346.308	334.648	336.295
Griekenland	2.102	1.281	939	1.415	1.161
Hongarije	482	267	204	105	110
Ierland				875	689
Italië	69.478	76.185	84.165	88.524	98.752
Letland				131	21
Litouwen					
Luxemburg		1.424	1.626	1.098	580
Malta			137	175	136
Oostenrijk	628	893	635	1.506	2.534
Polen				563	
Portugal	46.106	45.743	49.060	43.973	41.538
Roemenië				69	38
Slovenië					5
Slowakije					
Spanje	78.811	83.597	78.874	75.078	81.074
Tsjechië			54	220	34
Verenigd Koninkrijk	5.221	8.488	13.072	20.374	29.331
Zweden				77	2
Overige landen	787	4.133	1.903		
Totaal EU	634.160	633.626	688.911	684.502	737.123

DERDE LANDEN	2004	2005*	2006**	2007***	2008****
Argentinië	10.606	15.155	17.830	21.462	27.167
Australië	28.814	38.162	39.211	50.657	46.506
Brazilië				389	908
Bulgarije	754	529			
Chili	29.972	39.526	44.491	55.675	52.683
China	285	319	317	335	270
Georgië		0	0		97
Hongarije					
Israël	196	165	198	427	460
Macedonië	0	0			
Marokko			18	9	27
Mexico	0	0			
Moldavië	0	0			
Nieuw-Zeeland	1.367	3.387	3.641	5.485	4.705
Roemenië	0	0			
Turkije	67	150	139	99	85
Verenigde Staten	6.778	22.804	31.903	25.631	4.626
Zuid-Afrika	69.433	68.420	53.853	50.351	52.329
Zwitserland	128	133	205	5	1.001
Overige landen	1.420	840	602	7.112	13
Totaal derde landen	149.820	189.590	192.408	217.637	195.154
Totaal EU	634.160	633.626	688.911	684.502	722.760
TOTAAL	783.980	823.216	881.319	902.139	922.667

* bijgeschat per juli 2006

** bijgeschat per maart 2007

*** bijgeschat per 1 mei 2008

**** bijgeschat per 10 augustus 2009

***** Luxemburg en België gesplitst per 2004

Accijnsopbrengsten Nederland

In 2009 waren de opbrengsten van accijns in Nederland als volgt:

Wijnaccijns € 255,0 miljoen

Tussenproducten € 32,4 miljoen

Totaal € 287,4 miljoen

Uitvoering voorgenomen beleid 2009

In 2009 is op basis van een enquête nagegaan welke vorm van marktonderzoek door de wijnbranche gewenst was. De gegevens van het nieuw gehouden marktonderzoek zijn tijdens het Symposium Wijn & Marketing 2009 gepresenteerd.

Beleidsvoornemens 2010

Op basis van een enquête wordt in 2010 nagegaan welke vorm van marktonderzoek door de wijnbranche gewenst is. De focus van het marktonderzoek zal vooral gericht zijn op het gebied van (wijn)marketing.

De bijeenkomsten met de presentaties van de resultaten uit het marktonderzoek zullen ook in 2010 weer plaatsvinden.

Milieu

In 2008 is een belasting op verpakkingen van kracht geworden. Ondernemers hebben in 2009 aangifte moeten doen bij de Belastingdienst indien de hoeveelheid verpakkingsmateriaal 15.000 kg of meer was. De aangifte betrof de hoeveelheid verpakkingsmateriaal, uitgesplitst naar soort materiaal.

In 2008 hebben het Productschap Wijn en de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren een overeenkomst gesloten met de Belastingdienst voor een vereenvoudigde regeling ter verlichting van de administratieve lasten. De vereenvoudigde regeling houdt in dat bij de bepaling van de hoeveelheid verpakkingsmateriaal waarover verpakkingenbelasting moet worden betaald, kan worden uitgegaan van het aantal liters wijn dat in de betreffende periode voor het eerst in Nederland aan een ander ter beschikking is gesteld. Aan de hand van een formule wordt het aantal liters omgerekend naar de hoeveelheid verpakkingen per materiaalsoort waarover belasting verschuldigd is.

In maart 2009 heeft het Productschap Wijn aan alle wijnimporteurs een overzicht verstrekt, op basis van hun import, van het aantal in de handel gebrachte liters met de overeenkomstige hoeveelheden verpakkingsmateriaal. Dit overzicht kon, in sommige gevallen vermeerderd met niet-wijngelateerd verpakkingsmateriaal, direct gebruikt worden voor de aangifte van de verpakkingenbelasting. De Belastingdienst heeft ook voor 2010 ingestemd met de vereenvoudigde regeling.

Drempel naar 50.000 kg

Met ingang van 2010 zal de drempel van 15.000 kg verhoogd worden naar 50.000 kg. Onder de 50.000 kg verpakkingsmateriaal hoeft geen aangifte te worden gedaan.

De belangrijkste gevolgen hiervan zijn dat het aantal belastingplichtigen verder zal teruglopen. Naar verwachting zullen er in totaal minder dan 3.000 belastingplichtigen overblijven. Voor de wijnsector zal dit betekenen dat het aantal importeurs dat aangifte moet doen wellicht onder de 150 zal blijven.

Verpakking per liter wijn

In 2009 is door het secretariaat van het Productschap Wijn een nieuw onderzoek afgerond naar het gemiddeld gewicht van de verpakking van één liter wijn. Het betreft alle verpakkingen met uitzondering van glas. Voor het glasgewicht vinden er al jaarlijks twee metingen plaats conform een voor dit doel speciaal opgesteld protocol. Doel van dit onderzoek is om, indien mogelijk, nog nauwkeurigere kengetallen vast te stellen die kunnen dienen als forfaitaire getallen bij de aangifte van de verpakkingenbelasting. Deze kengetallen zijn vastgesteld op grond van een analyse van de logistieke keten van de wijnsector en de verpakkingsmaterialen die daarin worden gebruikt. Daarbij is gebruik gemaakt van diverse beschikbare bronnen en gegevensbestanden. Op basis van een analyse van de logistieke keten is een rekenmodel opgezet om de kengetallen te berekenen. Voor de modelberekeningen is via een steekproef bij 9 importeurs het gemiddelde gewicht vastgesteld van alle gebruikte verpakkingen en verpakkingscomponenten.

Het onderzoek heeft een goed beeld gegeven van de belangrijkste verpakkingen en hun gemiddelde gewicht. Samen met het aandeel van deze verpakkingen in de totale verpakking van wijn, is een goed overzicht ontstaan van de te hanteren kengetallen. De representativiteit van de steekproeven is adequaat om voor de belangrijkste verpakkingen betrouwbare uitspraken te kunnen doen. De gegevens zullen worden gebruikt voor de opgave van de verpakkingenbelasting 2010.

Op basis van het onderzoek zijn de volgende hoeveelheden verpakkingsmaterialen berekend als representatieve kengetallen voor de wijnsector voor 2010.

	gram / liter wijn
Glas	533,27
Aluminium	0,57
Overig metaal	1,11
Kunststof	2,23
Biokunststof	0,00
Papier, karton	62,33
Hout	2,01
Andere materiaalsoorten	0,19

Per liter wijn zal in 2010 de verpakkingenbelasting op 4,51 eurocent uitkomen tegen 4,16 eurocent in 2009. De verhoging is ontstaan door een stijging van de belasting met 8,4%.

Ontwikkelingen gemiddeld glasgewicht

Belangrijkste component bij de wijnverpakkingen is het glas. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling van het gemiddeld glasgewicht per liter wijn.

Jaar	gr/l wijn
2009	533,3
2008	559,3
2007	569,3
2006	564,2
2005	554,5
2004	557,8
2003	565,5
2002	576,7
2001	587,7

Voedselveiligheid

Hygiëncodes

Het Productschap Wijn geeft hygiëncodes uit voor zowel producenten als importeurs van wijn. Door naleving van de voorschriften van de codes voldoen producenten en importeurs aan de wettelijke (HACCP-)verplichtingen op het gebied van voedselveiligheid. In 2008 zijn beide codes geëvalueerd en in 2009 zijn daar waar nodig wijzigingen doorgevoerd. Zij zullen naar verwachting via de reguliere weg medio 2010 voor de achterban beschikbaar zijn.

Pesticidenresiduen en ochratoxine A

Ondernemingen moeten maatregelen nemen om de gezondheidsrisico's van de levensmiddelen die zij verhandelen zo klein mogelijk

te maken¹. Daarvoor moet een HACCP-analyse worden gemaakt. Door middel van deze analyse worden alle risico's tijdens inkoop, productie, transport, opslag en verkoop in beeld gebracht en de ernst van de gevaren beschreven. Daarnaast moet worden aangegeven hoe de risico's worden beperkt en hoe vervolgens wordt bepaald of de risico's afdoende beperkt zijn. In dit kader is een wijnhandelaar verplicht de aanwezigheid te onderzoeken van pesticidenresiduen en ochratoxine A (OTA) in de wijn die door hem op de markt wordt gebracht.

Het Productschap Wijn heeft met de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) afgesproken dat het productschap deze verplichting van de individuele ondernemers op zich neemt. Het productschap laat jaarlijks een representatief onderzoek uitvoeren naar het voorkomen van pesticidenresiduen en OTA in wijn. Als blijkt dat de wettelijke normen worden overschreden, dan informeert het productschap de betrokken ondernemingen hierover direct, zodat zij de voorgeschreven maatregelen kunnen nemen. De VWA heeft als voorwaarde gesteld dat wijnhandelaren bij een eventuele controle door de VWA op de hoogte moeten zijn van de resultaten van het onderzoek van het productschap en deze desgewenst moeten kunnen tonen.

In 2009 is representatief onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van pesticidenresiduen en OTA in wijn. Dit onderzoek is uitgevoerd door een laboratorium dat werkt volgens ISO 17025 en dat door Sterlab is erkend. Uit het onderzoek zijn geen overschrijdingen van de toegelaten hoeveelheden gebleken.

Alcohol en maatschappij

Verantwoord alcoholgebruik

Het productschap wil dat consumenten op verantwoorde wijze van wijn kunnen genieten. Gelukkig gaan verreweg de meeste consumenten op een verantwoorde manier met wijn om. Voor deze mensen heeft wijn te maken met genieten, ontspannen en gezellig samenzijn.

Goed alcoholbeleid erkent dat er voor- en nadelen zijn verbonden aan de alcoholconsumptie en focust op het terugdringen van de schadelijke effecten van overmatige consumptie. Matige alcoholconsumptie kan positieve effecten hebben op de gezondheid, zoals een verminderde kans op hart- en vaatziekten en op ouderdomssuikerziekte. Helaas is er ook sprake van misbruik doordat mensen teveel drinken, op te jonge leeftijd drinken of onder omstandigheden waarin dit niet gewenst is zoals bij zwangerschap, in combinatie met medicijnen, in het verkeer of op het werk.

Het beleid moet erop gericht zijn mensen te informeren over de voor- en nadelen van alcoholconsumptie, zodat zij in staat worden gesteld verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gedrag. Gelukkig erkent ook de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport steeds meer dat het primair de burger zelf is die verantwoordelijk is voor de eigen keuzes.

De branche kiest voor een aanpak die internationaal bekend is onder 'harm reduction'. Deze benadering bestaat uit:

- het vergroten van de eigen verantwoordelijkheid van de consument;
- het beperken van de schadelijke effecten van overmatige alcoholconsumptie;
- het waar nodig veranderen van de drinkcultuur.

In de Stichting Verantwoord Alcoholgebruik (STIVA) werken de producenten en importeurs van alcoholhoudende dranken in Nederland samen aan de bestrijding van alcoholmisbruik en het promoten van verantwoorde alcoholconsumptie. De branche heeft daar groot belang bij. Alcoholmisbruik is slecht voor het individu, de samenleving en ook voor het bedrijfsleven, die daarmee de maat-

¹ Volgens verordening EG nr 852/2004

schappelijke acceptatie van hun product ziet dalen. STIVA stelt zich ten doel:

- Met alle betrokken partijen de dialoog te starten over een gerichte aanpak;
- Het bevorderen van verantwoord marktgedrag met behulp van zelfregulering;
- Het verstrekken van informatie over verantwoorde alcoholconsumptie;
- Het samen met andere partijen een campagne op te zetten, gericht op het niet drinken onder de 16 jaar;
- te bepleiten dat ook jongeren aangesproken kunnen worden als zij alcoholhoudende dranken kopen, waarvoor ze de wettelijke leeftijd nog niet hebben bereikt;
- Ondersteuning van voorlichtingsprogramma's voor scholen (leerlingen, leerkrachten en ouders);
- Het bevorderen van onderzoek naar zowel verantwoorde als overmatige alcoholconsumptie.

Het Productschap Wijn is vertegenwoordigd in het STIVA-bestuur. De stichting heeft haar eigen beleidsvisie geformuleerd als voorzet om ook in Nederland de komende jaren tot een gerichte aanpak te komen. STIVA wil een nieuwe dialoog op gang brengen tussen alle betrokken partijen. Geen ideologische discussie, maar een debat over een praktische aanpak, gefocust op wat partijen bindt in plaats van wat hen scheidt.

Nieuwe Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken

Op 1 oktober 2009, trad de vernieuwde Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken in werking. De nieuwe Code kent een aantal aanscherpingen op het gebied van minderjarigen, sportattributen en sociaal en seksueel succes.

De Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken is als bijzondere reclamecode onderdeel van de Nederlandse Reclamecode.

Websites moeten nu een uitgebreidere 'agecheck' hebben, reclame op sportattributen zoals sticks en ballen mag niet meer en er is nu ook een lijst met jongerentijdschriften waarin niet geadverteerd mag worden.

Een andere aanscherping betreft het thema sociaal en seksueel succes. In vorige Codes was het al niet toegestaan om de suggestie te wekken dat alcoholhoudende drank zou bijdragen aan verhoging van sociaal en seksueel succes, in de nieuwe Code is dat verder uitgewerkt met het expliciet verbieden van bepaalde situaties. Zo is het bijvoorbeeld niet toegestaan om in een ervoor/erna situatie eerst iemand af te beelden die wat verlegen aan de kant staat en te eindigen met diezelfde met een drankje in zijn hand die de held van de dansvloer is en door iedereen aantrekkelijk wordt gevonden. De Code is duidelijker geworden over wat wel en niet is toegestaan en dus niet alleen iets strenger, maar vooral veel werkbaarder geworden.

Onderdeel van de nieuwe RvA is verder dat het niet meer toereikend is om op websites te vragen of de bezoeker ja/nee 18 jaar of ouder is. Conform het gewijzigde artikel 25 zal de agecheck moeten bestaan uit het invullen of aanklikken van de geboortedag, -maand en -jaar. Tevens dient de agecheck getoond te worden voorafgaand aan de eerste pagina van de website die bezocht wordt, ook als dit niet de homepage is. Merken die hun websites nog niet hebben voorzien van de uitgebreide agecheck, worden verzocht dit zo snel mogelijk te doen.

Nieuw logo 'Geen 16? Geen druppel' gelanceerd

Op 17 december 2009 is het nieuwe logo 'Geen 16? Geen druppel' gelanceerd in aanwezigheid van o.a. minister Rouvoet en STIVA voorzitter Philip de Ridder. Een belangrijk moment voor de branche, omdat voor het eerst een concreet partnership met de overheid en tal van andere stakeholders is ontstaan op het thema alcohol en jongeren. STIVA is voornemens om het logo in te gaan zetten bij haar eigen campagnes en uitingen, maar tevens om de huidige slogan 'Alcohol onder de 16 natuurlijk niet' die verplicht is bij TV-, bioscoop- en printreclames te vervangen door dit gezamenlijke logo.

Product placement en sponsoring media aanbod vanaf 19 december 2009 gereguleerd in Mediawet

De wijziging van de Mediawet als gevolg van de implementatie van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten was op 30 juni 2009 reeds goedgekeurd door de Tweede Kamer en is op 8 december 2009 aangenomen door de Eerste Kamer. Dat betekent dat de Wet op 19 december 2009 (een deadline voortkomend uit de oorspronkelijk Europese Richtlijn) in werking is getreden.

Belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op product placement (productplaatsing) en sponsoring van televisieprogramma's.

Productplaatsing

Productplaatsing wordt verboden voor alle alcoholhoudende dranken bij programma's van de publieke omroep. Productplaatsing bij de commerciële zenders is slechts toegestaan als die programma's tussen 21.00 uur en 06.00 uur worden uitgezonden. Dit wordt als het ware gelijkgetrokken met alcoholreclame via TV commercials. Deze wijziging geldt uitsluitend voor na 19 december 2009 geproduceerd media-aanbod. Programma's die al zijn opgenomen of worden herhaald vallen dus niet onder dit nieuwe regime.

Om te voorkomen dat bijvoorbeeld beelden die toevallig een logo of merknaam laten zien ook onder deze regels vallen, is gekozen voor de volgende definitie van productplaatsing:

'Het tegen betaling of soortgelijke vergoeding opnemen van of het verwijzen naar een product, dienst of (beeld)merk binnen het kader van een programma of met een programma overeenkomend onderdeel van het media-aanbod'.

Dit betekent concreet dat:

- er betaald moet worden voor plaatsing;
- er een contract of ander document moet zijn waarmee duidelijk is dat het om actieve plaatsing gaat.

Voor de duidelijkheid: een met een programma overeenkomend onderdeel van het media-aanbod is bijvoorbeeld hetzelfde programma dat te zien is via de website van de zender, zoals uitzendinggemist.nl, rtlgemist.nl, etc. of bij het programma behorende andere media-uitingen zoals een gekoppeld magazine of eigen website van het programma.

Sponsoring

Sponsoring was al geregeld in de Beleidsregels Sponsoring Publieke/Commerciële Omroep van het Commissariaat voor de Media. Nu zijn deze regels opgenomen in de Mediawet. Inhoudelijk verandert er niet veel.

Bij de publieke omroep mag vermelding of vertoning van de sponsor alleen uit stilstaande beelden bestaan. Ook mag de vermelding/vertoning niet beeldvullend zijn.

Bij de commerciële omroep dient tussen 06.00 en 21.00 uur op neutrale wijze naam of (beeld)merk gemeld of getoond te worden. Na 21.00 uur is dit geen eis, maar ook dan mag geen sprake zijn van 'specifieke aanprijzing' want dan wordt het reclame en dat mag niet.

Stand van zaken nieuwe Drank en Horecawet

Op het moment van schrijven van dit verslag is het Voorstel tot wijziging van de Drank- en Horecawet naar de Tweede Kamer gestuurd. Die heeft inmiddels schriftelijke inbreng geleverd (vragen gesteld).

De belangrijkste wijzigingsvoorstellen in de wet zijn:

- gemeenten kunnen onder bepaalde voorwaarden bij wijze van experiment de leeftijdsgrens verhogen;
- gemeenten kunnen/moeten supermarkten sluiten als die drie keer of meer per jaar alcohol verstrekken aan te jonge personen;
- gemeenten mogen een grens stellen aan de korting die wordt gegeven in retail of de horeca;
- als klanten in een slijterij erom vragen, is het toegestaan om hen alcoholhoudende dranken te laten proeven.

De antwoorden op de schriftelijke vragen zijn niet voor het Kerstreces naar de Tweede Kamer gestuurd. De verwachting is dat dit in de loop van januari 2010 gaat gebeuren.

Dan zal ook duidelijk worden wanneer de openbare behandeling van het Voorstel tot wijziging van de Drank- en Horecawet in de

Tweede Kamer zal plaatsvinden. Dit is uiteraard ook afhankelijk van de rest van de parlementaire agenda en politieke ontwikkelingen. Naar verwachting zal dit op zijn vroegst in maart 2010 zijn.

Relevante websites:

www.stiva.nl;

www.alcoholcode.nl;

www.alcoholonderde16natuurlijkkniet.nl;

www.genietmaardrinkmetmate.nl;

www.pratenoveralcohol.nl.

www.alcoholinfo.nl

Informatie over alcohol en een alcoholvraagbaak.

www.uwkindenalcohol.nl

Feiten over alcohol en jongeren, tips voor ouders en handvatten bij de alcoholopvoeding.

www.watdrinkij.nl

De drinktest voor jongeren.

Handhaving leeftijdsgrenzen

Het productschap werkt nauw samen met het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) om de verkoop van wijn aan personen die de wettelijke leeftijd nog niet hebben bereikt te voorkomen.

'Soms moet je nee verkopen'

Om alle caissières goed te informeren en te trainen heeft het CBL de kassatraining 'Soms moet je nee verkopen' aangepast. Deze training bevat informatie over de legitimatieverplichting tot 20 jaar en de wetgeving rondom de verkoop van alcohol en tabak. In een training kunnen medewerkers die alcohol en tabak verkopen oefenen hoe ze de regels goed kunnen naleven. Na de training volgt het examen. Wanneer alle vragen goed beantwoord zijn, kan het certificaat worden uitgeprint.

Het is mogelijk om middels e-learning de training en het examen op internet af te leggen.

Vanaf 2 maart 2009 wordt aan jongeren tot 20 jaar die alcohol of tabak willen kopen gevraagd om klaar te staan met een geldig legitimatiebewijs. Door het verhogen van de leeftijdsgrens voor legitimatie naar 20 jaar kunnen supermarkten beter garanderen dat er geen alcohol aan jongeren onder de 16 jaar wordt verkocht.

Aanvullend op de maatregelen die supermarkten en het CBL al hebben genomen, is een vervolg gemaakt met de invoering van de legitimatie-eis tot 20 jaar. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport steunt dit initiatief. Met een televisiecommercial is de consument geïnformeerd over deze aangescherpte legitimatie-eis. Bovendien informeren kassabalkjes en -stickers, schapkaartjes en flyers de klant in de supermarkt over de maatregel.

Wat houdt de maatregel concreet in?

- Jongeren tussen 16 en 20 jaar die alcohol of tabak kopen, wordt gevraagd klaar te staan met hun legitimatie;
- Als zij 16 jaar of ouder zijn, is er geen probleem;
- Is de koper jonger dan 16 óf is de alcohol of tabak bedoeld voor iemand anders die nog geen 16 is, dan mag de caissière de alcohol of tabak niet meegeven;
- Wanneer een jongere onder de 20 zijn of haar legitimatie niet laat zien, mag de alcohol of tabak ook niet meegegeven worden;
- Smoezen als "ik betaal er toch gewoon voor", "mijn ouders vinden het goed", of "het is een cadeautje voor mijn opa" worden niet geaccepteerd!

Waar geldt de maatregel?

In elke supermarkt in Nederland geldt dat iedereen onder de 20 jaar zich moet legitimeren bij de aankoop van alcohol of tabak. Het is een brancheafspraken waaraan iedere supermarkt zich geïmmiteerd heeft. De posters en stickers in en om de winkel zijn bedoeld om meer aandacht op de maatregel te vestigen.

BOB-campagne

Het Productschap Wijn wil uitdragen dat alcohol en verkeer niet samengaan. Het productschap draagt dan ook bij aan de BOB-campagne van Veilig Verkeer Nederland. Door samenwerking van alle betrokken partijen, duidelijke normstelling en handhaving, is Nederland erin geslaagd het aantal mensen dat rijdt onder invloed substantieel terug te dringen. BOB is onder 96% van de Nederlanders bekend. In Europees perspectief is BOB een van de meest effectieve campagnes op het gebied van rijden onder invloed gebleken door gelijktijdige inzet van voorlichting en handhaving.

Wetenschappelijk onderzoek

Uit de resultaten van 30 jaar wetenschappelijk onderzoek blijkt dat matige en verantwoorde alcoholconsumptie bij volwassenen positieve effecten heeft op de gezondheid, zelfs als men op andere gebieden (bv. lichaamsbeweging en voedingspatroon) al een gezonde leefstijl heeft. Ook het drinkpatroon is van invloed. Maar matige alcoholconsumptie heeft ook nadelen, onder andere een lichte verhoging van het risico op borstkanker bij vrouwen.

Op 30 oktober 2009 werd tijdens het 4e nationale Voedings- en Gezondheidscongres te Ede door Dr. Henk Hendriks (TNO Kwaliteit van Leven) een overzicht gepresenteerd van de resultaten van 3 decennia wetenschappelijk onderzoek naar de gezondheidseffecten van matige alcoholconsumptie.

Matige alcoholconsumptie past in een gezonde leefstijl, omdat het risico op overlijden aan hart- en vaatziekten met ongeveer een kwart wordt verlaagd en de kans op diabetes type 2 met een derde wordt verkleind. Dit effect is onafhankelijk van het type alcoholhoudende drank (bier, wijn, gedistilleerd), het wordt veroorzaakt door de alcohol zélf. Uit onderzoek blijkt de laatste tijd steeds duidelijker het belang van een gelijkmatige spreiding van de alcoholconsumptie over de dagen van de week. Als je alcohol drinkt, is matige én gelijkmatige consumptie het beste, piekgebruik wordt afgeraden. En drankmisbruik is uiteraard schadelijk.

80% van de Nederlanders drinkt zo nu en dan een glas wijn, bier of gedistilleerd. De overgrote meerderheid doet dit op een verantwoorde manier: met mate. Ook de Gezondheidsraad geeft in de in 2006 gepubliceerde 'Richtlijnen Goede Voeding' aan dat matige alcoholconsumptie (max. 1 standaardglas per dag voor volwassen vrouwen en max. 2 per dag voor volwassen mannen) onderdeel kan zijn van een gezonde leefstijl. Maar de afweging of matige alcoholconsumptie in het individuele geval verstandig is, is 'maatwerk', gebaseerd op persoonlijke omstandigheden.

Op de website www.alcoholgezondheid.nl wordt een overzicht gegeven van de wetenschappelijke onderbouwde gezondheidseffecten van matige en verantwoorde alcoholconsumptie. Deze website is een initiatief van de Stichting Alcohol Research (SAR), een samenwerkingsverband van de brancheverenigingen van producenten en importeurs van bier, wijn en gedistilleerde dranken.

Stuurgroep Alcohol Research

Het Productschap Wijn financiert samen met de bier- en gedistilleerdsector onderzoek door TNO Kwaliteit van Leven naar de werking van alcohol op het menselijke lichaam. Het overleg met TNO hierover vindt plaats in de Stuurgroep Alcohol Research (SAR). Op basis van de wetenschappelijke artikelen - die mede door TNO zijn geschreven - heeft het productschap een begrijpelijke brochure over alcohol en gezondheid ontwikkeld die in 2009 is uitgegeven.

In 2006 is besloten de bijdrage vanuit de branches aan de SAR in vijf jaar (tot 2011) tot de helft te reduceren en te proberen via andere wegen financiering te verwerven. De SAR heeft in 2007 besloten om, vooralsnog tijdelijk, voor de werkzaamheden op het

gebied van voorlichting een scientific communicator aan te stellen. Deze functie wordt vervuld door BS Advies, een gespecialiseerd bureau. BS Advies verzamelt de resultaten van wetenschappelijk onderzoek en communiceert deze waar nodig. Het bureau is ook verantwoordelijk voor het onderhoud van de database. Deze database bevat 60.000 artikelen over alcohol en is voor een ieder toegankelijk via internet. Het budget voor voorlichting wordt aangewend voor de scientific communicator.

Wijainformatiecentrum

Het Wijainformatiecentrum (WIC) is het voorlichtingsbureau van het Productschap Wijn. De hoofdtaken van het WIC zijn:

- Het verstrekken van informatie zowel mondeling als via internet;
- Het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal;
- Het ontwikkelen, in stand houden en toegankelijk houden van de bibliotheek;
- Het actueel houden van de website;
- Het coördineren van en communiceren over de Nationale Wijnweek.

Zowel professionals als consumenten zijn er welkom met hun vragen over het product wijn en alle aanverwante zaken. Het WIC geeft brochures uit zoals het WIC Oogstboekje en ander praktisch informatiemateriaal over wijn. Het WIC beheert een uitgebreide bibliotheek met bekende standaardwerken en is geabonneerd op ongeveer 65 verschillende tijdschriften uit binnen- en buitenland. Veel informatie van het WIC is via de website www.wijn.nl te raadplegen. De bibliotheek is op afspraak te bezoeken.

WIC Oogstboekje 2009

In het WIC Oogstboekje 2009 zijn beoordelingen van oogstjaren en bewaaradviezen opgenomen van diverse wijngebieden/wijnlanden van de afgelopen jaren 2004-2008. Het boekje bevat oogstgegevens en bewaaradviezen van maar liefst 22 wijnlanden. Verder is in het WIC Oogstboekje een handig register opgenomen van een groot aantal Franse, Spaanse en Italiaanse herkomstbenamingen en een overzicht van de import van wijn in Nederland in 2008. Tot slot zijn in het WIC Oogstboekje 2009 de kwalificaties van diverse bewaarwijnen opgenomen van de oude klassieke jaargangen van 1989 tot en met 1959. Het WIC Oogstboekje 2009 is in een oplage van 20.000 stuks uitgegeven.

Brochure Wijn en Gezondheid

In 2009 heeft het Productschap Wijn/Wijainformatiecentrum de brochure Wijn en Gezondheid ontwikkeld. De brochure geeft een overzicht van de huidige wetenschappelijke inzichten over matige alcoholconsumptie in relatie tot gezondheid.

In de brochure Wijn en gezondheid wordt nader ingegaan op de voor- en nadelen van matige wijnconsumptie. De brochure is in een oplage van 20.000 uitgegeven.

25-jarig bestaan Wijainformatiecentrum

In oktober 2010 viert het Wijainformatiecentrum zijn 25-jarig bestaan.

Nationale Wijnweek

Jaarlijks organiseert de Stichting Nationale Wijnweek de Nationale Wijnweek. Doel is het goede imago van wijn te bewaken, de culturele positie van wijn in de markt te versterken en de kennis over wijn bij de Nederlandse consument te verhogen. De stichting tracht dit te bereiken door de bijzondere eigenschappen van wijn in de eerste week van oktober extra in het zonnetje te zetten. Ook ondersteunt, coördineert en begeleidt de stichting de door andere ontwikkelde activiteiten op het gebied van wijn, zoals opleidingen en proeverijen. De ondersteunende werkzaamheden worden verricht door het Wijainformatiecentrum. De Nationale Wijnweek 2009 werd gehouden van maandag 28 september tot en met zondag 4 oktober.

Open Dag Nederlandse Wijngaarden

Samen met de Stichting Nationale Wijnweek/Wijninformatiecentrum hielden, op zaterdag 26 en zondag 27 september 2009, 64 Nederlandse wijngaarden open dag voor de geïnteresseerde wijnliefhebber. De Open Dag Nederlandse Wijngaarden genoot traditiegetrouw veel belangstelling van de pers.

In 2009 telde Nederland zo'n 178 wijngaarden die hobbymatig of professioneel wijn maken. Het wijnbouwareaal telde ongeveer 200 hectare met een opbrengt van ongeveer 750.000 flessen.

Symposium Wijn & Marketing

Op maandag 28 september 2009 heeft het Productschap Wijn voor de vierde keer het Symposium Wijn & Marketing georganiseerd voor wijnimporteurs, producenten en vakpers. Hoofdsponsor van het symposium is JF Hillebrand Global Beverage Logistics. De bijeenkomst werd gehouden in het World Forum in Den Haag. Het symposium stond in het teken van "Verbinding". Tijdens het symposium heeft Goos Eilander van Trendbox BV de resultaten van het nieuwe marktonderzoek gepresenteerd op het gebied van de beleving van wijn door verschillende generaties wijndrinkers. Trendwatcher Thimon de Jong, research director van bureau TrendsActive gaf de bezoekers inzicht op het ontstaan van trends en waar ze vandaan komen. Naast plenaire presentaties konden de deelnemers workshops volgen op het gebied van New Media & wijn, Beleving jong volwassenen en wijn, de Nederlandse wijnconsument in beeld en de Nieuwe Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken. Tijdens het symposium zijn voor de eerste keer de "Productschap Wijn Marketing Awards" uitgereikt. Het symposium werd afgesloten met een presentatie van Egbert Jan van Bel, specialist op het gebied van CRM marketing en klantbehoud. Aan het Symposium Wijn & Marketing 2009 hebben zo'n 250 wijnmarketeers deelgenomen.

Uitreiking "Productschap Wijn Marketing Awards 2009"

Tijdens het Symposium Wijn & Marketing 2009 zijn de eerste "Productschap Wijn Marketing Awards" uitgereikt in het World Forum in Den Haag.

Met het instellen van deze jaarlijks toe te kennen awards voor de beste marketinginspanningen in de Nederlandse wijnbranche, wil het productschap de ontwikkeling van het marketingdenken in de wijnbranche stimuleren. De "Productschap Wijn Marketing Awards" worden mede mogelijk gemaakt door JF Hillebrand Global Beverage Logistics en Rabobank Internationaal.

Voor de "Productschap Wijn Marketing Awards" heeft het Productschap Wijn een vakjury ingesteld. De jury bestaat uit:

- Prof. dr. ir. Kitty Koelemeijer, hoogleraar Retailing & Marketing van Nyenrode Business University (voorzitter);
- drs. Peter Boterman, Corporate Communication Director Heinz (Continental Europe);
- mr. Hans Burghoorn, secretaris Productschap Wijn;
- Harold Hamersma, wijnschrijver;
- Arend Heijbroek, Associate Director Beverages & Dairy Rabobank International;
- Hans Schippers, Managing Director JF Hillebrand Benelux B.V..

Voor 2009 konden wijnimporteurs, -agenten, wijnpromotiebureaus en derden praktijkcases indienen die speelden op de Nederlandse markt in de periode 1 juli 2008 tot 30 juni 2009. De cases konden zijn gericht op groothandel, retailers of horeca en/of consumenten.

Het Productschap Wijn heeft in 2009 42 marketing cases ontvangen. De jury van de "Productschap Wijn Marketing Awards" heeft 7 inzendingen genomineerd.

Genomineerden in de categorie "wijnimporteur":

Bonnature Holding BV, Derrick Neleman met de promotiefilm over biologische wijn "Kissed by the Grape";
J.J.C. Kwast Wijnkopers BV met de promotiecampagne "Croft Pink Port";
Groupe LFE met de introductie van "Rosafino Osborne rosé";
Oud Reuchlin en Boelen BV, in samenwerking met het Wijninstituut, met het verkoopboek/leertraject "Ik verkoop wijn in de horeca".

Genomineerden in de categorie "niet wijnimporteur":

Alterego met de promotiecampagne "In welke wijnmood ben jij?";
WINE Masters, hét uitzendbureau voor wijnadviseurs;
Baarsma Wine Group Holding/Wine Tracks International met Co-Creatie: de consument als reclamebureau voor Canei.

De jury heeft de inzendingen beoordeeld op de criteria innovativiteit, creativiteit, originaliteit, effectiviteit en cijfermatige onderbouwing.

In de categorie "wijnimporteur" heeft Groupe LFE de "Productschap Wijn Marketing Awards 2009" gewonnen. De jury prees Groupe LFE voor haar visie om rosé te maken volgens de techniek van sherryproductie en zag de nauwe samenwerking tussen productontwikkeling en marketing met Osborne als belangrijke succesfactor voor de introductie van Rosafino Osborne rosé.

In de categorie "niet wijnimporteur" heeft Alterego "de Productschap Wijn Marketing Awards 2009" gewonnen. De jury was van mening dat Alterego met de campagne voor Franse wijnen "In welke wijnmood ben jij" met bijbehorende website goed gebruik heeft gemaakt van nieuwe media die bij uitstek appelleert aan gevoelens van de consument en de rol in het keuzeproces bij de aankoop van wijn.

Vanaf 1 juli 2009 tot en met 28 mei 2010 kunnen wijnimporteurs, -agenten, wijnpromotiebureaus en derden hun marketingcases bij het productschap indienen. De jury van de "Productschap Wijn Marketing Awards" zal de ingezonden cases na sluitingsdatum volgens vastgelegde criteria beoordelen. Op het Symposium Wijn & Marketing 2010 zullen de awards voor de tweede keer worden uitgereikt in de categorie Beste Productintroductie, Beste Promotiecampagne en Beste innovatie.

De Nationale Wijnweek 2010 wordt gehouden van maandag 27 september tot en met zondag 3 oktober.

"Brood en Wijn"

In de Ridderzaal organiseerden het Productschap Wijn en het Productschap Akkerbouw op donderdag 18 november 2009 voor de 29e keer de "Brood en Wijn"-bijeenkomst. De bijeenkomst biedt politici, ambtenaren en vertegenwoordigers van het betrokken bedrijfsleven de gelegenheid om elkaar informeel te ontmoeten. De vertegenwoordigers van het bedrijfsleven zijn afkomstig uit de sectoren van beide productschappen.

De bijeenkomst stond dit jaar in het teken van de goede handelsbetrekkingen tussen Argentinië, Chili en Nederland. Er waren toespraken van de voorzitter van het productschap, Theo Meijer, de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mr. J.P.H. Donner en de Ambassadeurs van Argentinië en Chili de heer S. Goñi Marengo en de heer J.A. Martabit Scaff. Minister Donner onderstreepte in zijn speech nog eens het belang van de PBO voor de gehele Nederlandse samenleving. Hij gaf de productschappen de boodschap mee om nog transparanter te worden en hiervoor goed gebruik te maken van de draagvlakmeting in 2010. De bijeenkomst werd afgesloten met een uitgebreide wijnproeverij in combinatie met Argentijnse en Chileense broodproducten en gerechten.

Wijnpemning

Het Productschap Wijn kan de Wijnpemning toekennen aan iemand die zich door zijn activiteiten verdienstelijk heeft gemaakt voor de wijnbranche. Kandidaten worden in principe niet door het productschap genomineerd maar worden voorgedragen door bijvoorbeeld hun werkgever of een relatie. In 2009 is de wijnpemning uitgereikt aan:

L. Janssen, Walraven en Sax;
W.J.H.T. Thomassen, Robbers & Van den Hoogen;
J.S.W. Bish, Wijninformatiecentrum.

ICT

De website www.wijn.nl bevat informatie voor iedereen die zakelijk of particulier met wijn te maken heeft. Op de website is onder andere informatie te raadplegen over oogstgegevens, 37.515 geïmporteerde wijnen met verkoopadressen van 565 importeurs, Nederlandse wijngaarden, wijncursussen in Nederland, ScriptiePrijs Wijn, Marketing Awards, georganiseerde nationale en internationale wijnevenementen, marktgegevens, nationale en EU-wetgeving, hygiënecodes, verordeningen en sociaaleconomische en milieuaangelegenheden.

De top-10 van de meest geraadpleegde onderwerpen op de website waren:

databank wijnimport;
homepage;
fotodatabank;
databank cursussen;
forum vacatures;
intro Wijninformatiecentrum;
pdf brochure importeren;
intro importeren/produceren;
beurzen/proeverijen;
wijn & spijscombinaties.

De meest gebruikte zoekwoorden waarop de website werd gevonden waren:

wijn;
sulfiet;
wijnen;
spijs;
wijninfo;
productschap;
rode;
nederland;
bewaren;
oenoloog.

Databank wijnimport

De databank wijnimport is een van de meest geraadpleegde onderdelen op de website. De databank bevatte in 2009 gegevens van 37.515 geïmporteerde wijnen, met adressen van 565 importeurs. Bij het productschap geregistreerde wijnimporteurs beheren zelf de gegevens voor de databank op het extranet van de website.

Databank cursussen/opleidingen

In 2009 bevatte de Databank cursussen/opleidingen op de website gegevens van 275 verschillende cursussen in Nederland bij 156 verschillende opleidingsinstituten. Het grootste deel van de opgenomen gegevens betreft wijncursussen. Daarnaast zijn gegevens te raadplegen van cursussen van opleidingsinstituten op het gebied van inkoop/distributie/logistiek, managementopleidingen, veiligheid en milieu. De opleidingsinstituten beheren eveneens zelf de gegevens van de databank op het extranet van de website.

Inspraakpanel

In 2009 heeft het Productschap Wijn via het inspraakpanel op de website de behoefte aan nieuw marktonderzoek geïnventariseerd onder ruim 1000 wijnimporteurs die zijn geregistreerd bij het Productschap Wijn. Op basis van deze interactieve enquête heeft het productschap door Trendbox BV nieuw marktonderzoek laten ontwikkelen dat in het teken stond van de nieuwe generatie wijndrinkers: hoe gaan zij om met het product wijn, wat is hun beleving van wijn, hoe kopen zij wijn en hoe kunnen zij het beste worden aangesproken? De onderzoeksresultaten zijn tijdens het Symposium Wijn & Marketing 2009 gepresenteerd.

Beleidsvoornemen 2010

In 2010 zal via het inspraakpanel op de website onder wijnimporteurs ingeschreven bij het Productschap Wijn een enquête worden gehouden ten behoeve van nieuw uit te voeren marktonderzoek wijn.

In 2010 wordt alle wijnimporteurs de mogelijkheid geboden de opgave aan het Productschap Wijn voortaan digitaal in te zenden. Importeurs kunnen via hun persoonlijke homepage direct opgave doen van het aantal hectoliters in de handel gebrachte wijn.

De databank wijnimport zal worden geactualiseerd en de cursusdatabank wordt uitgebreid met nieuwe zoekfuncties. Verder zal onderzocht worden of een aantal onderwerpen op de website beschikbaar gemaakt kunnen worden om deze mobiel te kunnen raadplegen.

Het Productschap Wijn voert projecten uit op het gebied van scholing en arbeidsomstandigheden. Het doel van deze projecten is om kennis en vaardigheden van werknemers in de wijnbranche te verhogen en de arbeidsomstandigheden te optimaliseren. De afdeling Arbeid van het HPA ondersteunt het Productschap Wijn bij de werkzaamheden op deze beleidsterreinen op verzoek van werkgeversorganisaties en vakbonden.

Verankering Arbeid

De besturen van het Productschap Akkerbouw, het Productschap Diervoeder en het Productschap Wijn stimuleren de beleidsontwikkeling op het terrein van arbeid in de betrokken sectoren. Door het gelijknamige project en de activiteiten die vanuit dit project worden ondernomen, wordt de verankering van de factor arbeid binnen de productschappen onderschreven en wordt de betrokkenheid van de vakbonden in de productschappen vergroot. Vanuit Verankering Arbeid zijn in 2009 de onderstaande projecten uitgevoerd.

Arbeidsmarktconferentie 'Boeien & Binden'

Alle productschappen organiseerden op 4 februari 2009 samen met de vakbonden FNV Bondgenoten en CNV Bedrijvenbond de geslaagde arbeidsmarktconferentie 'Boeien & Binden'. Meer dan 250 deelnemers luisterden o.a. naar Minister Verburg. Zij benadrukte in haar toespraak dat de agrifoodsector vooral naar de lange termijn moet kijken. In de huidige economisch moeilijke tijd komen de werknemers wellicht vanzelf, maar de vergrijzing en de kleine instroom van jongeren komt er op termijn onherroepelijk aan. Volgens de minister speelt het imago de sector parten in het aantrekken van jongeren en allochtonen. SER-voorzitter Rinnooy Kan riep de sectoren op om te investeren in senioren, vrouwen, wajong'ers en allochtonen om hen zo op de arbeidsmarkt te krijgen. Hierbij zijn volgens de heer Rinnooy Kan twee zaken belangrijk: onderwijs en imago. Hij riep ondernemers op om een bijdrage te leveren aan het onderwijspakket in de vorm van stageplaatsen en begeleiding van jongeren bij schoolkeuzemomenten.

Intentieverklaring Minister Verburg

Minister Verburg en negen productschappen, waaronder het Productschap Wijn, hebben eind oktober een intentieverklaring ondertekend die het mogelijk maakt projecten te starten die jongeren stimuleren te gaan leren en werken in de Agri-food sector.

Sociaaleconomische kerngegevens

In 2009 zijn de resultaten van het onderzoek naar de sociaaleconomische kerngegevens van de wijnbranche gepubliceerd. Voor dit onderzoek is in 2008 aan alle wijnimporteurs een enquête gezonden met hierin vragen over onderwerpen als opbouw personeelsbestand, dienstverband, ziekteverzuim, scholingsbehoefte en (knel)punten in de arbeidsmarkt.

Nieuwsbrief Arbeid

In het kader van Verankering Arbeid gaven de productschappen in samenwerking met vertegenwoordigers van FNV Bondgenoten en CNV Bedrijvenbond ook in 2009 de Nieuwsbrief Arbeid uit. Deze nieuwsbrief is bedoeld voor kader- en bestuursleden van de betrokken vakbonden. Vijf edities vonden dit jaar hun weg naar de lezers. De nieuwsbrieven bevatten korte, toegespitste artikelen over arbeidsmarkt, arbeidsomstandigheden, scholing, (beroeps)onderwijs en sociale zekerheid. Nieuw dit jaar was dat een editie werd uitgebracht in het Pools. Die editie gaf informatie over veilig werken, mede bedoeld voor arbeidsmigranten uit midden- en oost Europa.

Arbeidsomstandigheden

Arbocatalogus

Op 1 januari 2007 is de nieuwe Arbowet van kracht geworden. De essentie van deze nieuwe wet is dat werkgevers en werknemers meer ruimte krijgen om samen het eigen arbobeleid in te vullen. De afdeling Arbeid begeleidde de ontwikkeling van de arbocatalogus voor de handel in wijn en dranken. Bij de ontwikkeling van deze arbocatalogus is samengewerkt met het Productschap Dranken. In oktober is de arbocatalogus voor de handel in wijn en dranken door de arbeidsinspectie goedgekeurd. In deze arbocatalogus zijn de risico's fysieke belasting en transport uitgewerkt. Inmiddels is een subsidiebedrag van € 50.000 aangevraagd bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Levensfasebewust Personeelsbeleid

Het project Levensfasebewust Personeelsbeleid Wijnhandelaren is in 2008 gestart en vervolgd in 2009. Het onderzoek wordt in samenwerking met een extern onderzoeksbureau uitgevoerd. In dit onderzoek gaat het om de vraag hoe levensfasebewust personeelsbeleid de branche kan voorbereiden op de toekomstige veranderingen van de arbeidsmarkt. Deze verkenning maakt het mogelijk om acties te bedenken die passen bij de wijnbranche.

Wijnonderwijs

Nationale Wijndocentendag

Op 1 oktober 2009 is in Den Haag de vijfde Nationale Wijndocentendag gehouden. Ruim honderd docenten hebben deze bijeenkomst bijgewoond. Er zijn deze dag twee gastcolleges gegeven. Peter Klosse van de Academie voor Gastronomie heeft Riesling en Pinot Noir in gastronomisch perspectief behandeld. De onderwerpen terroir, vinificatie en etikettering zijn tijdens deze presentatie aan de orde geweest. Naast een theoretisch deel zijn er ook Rieslings en Pinot Noirs uit de verschillende werelddelen geproefd. Het thema van het ander gastcollege was didactiek van het wijnonderwijs. Frowine den Oudendammer en Joost de Zoete van Plato van de Universiteit Leiden hebben didactische werkvormen in het wijnonderwijs behandeld en de wijze waarop opdrachten kunnen worden ingezet in het wijnonderwijs.

Magister Vini

Vanaf 2009 is het Examen Magister Vini modulair opgezet en krijgen de kandidaten meer begeleiding. In 2009 zijn dertien kandidaten gestart met het begeleidingstraject van het Examen Magister Vini. Dit traject wordt verzorgd door De Wijnacademie en bestaat uit colleges en proeverijen. In januari 2010 zal het eerste modulaire examen worden afgenomen en in juni 2010 zal de tweede module worden geëxamineerd.

Cursusdatabank

De cursusdatabank, die in 2006 door het productschap is ontwikkeld, telde eind 2009 275 verschillende cursussen. Het grootste deel (85%) betreft wijncursussen. In 2009 zijn alle opleidingsinstituten, die langer dan een jaar geen mutaties hebben verricht in deze databank, telefonisch benaderd en gevraagd hun gegevens in de databank te controleren. Instituten die hun gegevens niet hebben aangepast, zijn uit de databank verwijderd.

ScriptiePrijs Wijn

Tijdens de Nationale Wijndocentendag op 1 oktober 2009 is de ScriptiePrijs Wijn 2009 uitgereikt aan Anouk Jansen van de Vrije Universiteit Amsterdam. De titel van haar scriptie luidt: "The Dutch consumer wine market in 2015: scenario planning with small and medium wine dealers". De prijs werd uitgereikt door Theo Meijer, voorzitter van het Productschap Wijn. Er wordt steeds meer wijn gekocht in de supermarkt en de verkopen in wijnwinkels dalen. Anouk heeft onderzocht hoe de kleine en middelgrote wijnhandelaar in Nederland het best op deze ontwikkeling kan inspelen, zowel op de korte als op de middellange termijn.

De ScriptiePrijs Wijn staat ook in 2010 weer open voor alle studenten aan Nederlandse hoge scholen en universiteiten. De inzendingstermijn sluit op 8 augustus 2010.

Ontwikkeling leermiddelen

In 2008 is de enquête ontwikkeling wijnleermiddelen Productschap Wijn naar scholen en onderwijsinstellingen gestuurd. Het doel van deze enquête was de behoefte aan leermiddelen voor het wijnonderwijs te inventariseren. Het resultaat van deze enquête is dat er vanuit scholen en onderwijsinstellingen behoefte is aan kaarten van wijnlanden en wijngebieden. Het productschap heeft om op deze behoefte in te spelen in 2009 een wereldkaart met wijngebieden laten ontwikkelen. Docenten die hebben deelgenomen aan de Wijndocentendag 2009 hebben deze kaart van het productschap ontvangen.

Stichting WijnExamens Nederland

Het Productschap Wijn participeert samen met de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren en de Wijnacademie in de Stichting Wijnexamens Nederland (SWEN). De SWEN stelt normen op voor wijnexamens in Nederland en ziet erop toe dat wijnexamens professioneel en objectief worden afgenomen.

Begeleidingscommissie wijnonderwijs

Het Productschap Wijn maakt samen met de Wijnacademie en de FHKN deel uit van de begeleidingscommissie wijnonderwijs. De FHKN is een van de participanten in de Associatie voor praktijkexamens en komt voort uit FNV Bondgenoten, De Unie en CNV Dienstenbond.

Beleidsvoornemens

Op 11 januari 2010 zal de Arbocatalogus voor de handel in wijn en dranken tijdens een informatieve en feestelijke bijeenkomst worden gepresenteerd. Ook zal de Arbocatalogus in 2010 worden uitgebreid en nieuwe risico's worden uitgewerkt. Dit zal weer gezamenlijk met het Productschap Dranken geschieden.

De resultaten van het project levensfasegericht personeelsbeleid zullen in 2010 bekend worden gemaakt.

In 2010 zal de cursusdatabank worden uitgebreid. Er komen meer verschillende zoekfuncties, niet alleen het niveau van het examen, maar ook het niveau van de cursus zelf zal als rubriek worden opgenomen.

In 2009 is een begin gemaakt met het ontwikkelen van een nieuwe interactieve wijncursus voor beginners die werkzaam zijn in de supermarkt en de wijnwinkel. In 2010 zullen opleiders van supermarkten betrokken worden bij de nadere invulling van deze wijncursus en eind 2010 zal deze wijncursus worden uitgebracht.

De ScriptiePrijs Wijn staat ook in 2010 weer open voor alle studenten aan Nederlandse hoge scholen en universiteiten. De inzendingstermijn sluit in 2010 op 8 augustus. De Nationale Wijndocentendag zal in 2010 voor de zesde keer worden georganiseerd door het Productschap Wijn en worden gehouden op donderdag 30 september.

Wijn en Europese Unie

De Europese Commissie heeft in juli 2007 voorstellen aangenomen voor een ingrijpende hervorming van de gemeenschappelijke marktordening voor wijn. De hervorming heeft tot doel het concurrentievermogen van de producenten uit de Europese Unie te verhogen, markten te heroveren, vraag en aanbod in evenwicht te brengen, de regels te vereenvoudigen en de beste tradities van de wijnbouw in de EU in stand te houden.

De Europese Raad heeft eind april 2008 de vernieuwde gemeenschappelijke marktordening voor wijn (GMO) ondertekend, deze is met ingang van 1 augustus 2008 van kracht geworden (Verordening 479/2008). Hierin zijn de volgende onderwerpen vastgelegd:

- Steunmaatregelen;
- Regelgevingmaatregelen;
- Handel met derde landen;
- Productiepotentieel.

In juni 2008 is een verordening van de commissie gepubliceerd met uitvoeringsmaatregelen betreffende genoemde onderwerpen en de controle daarop (Verordening 555/2008). Hiermee was de hervorming van de marktordening nog niet afgerond.

De verordeningen voor etikettering (Verordening 607/2009) en oenologie (Verordening 606/2009) zijn in 2009 tot stand gekomen.

De etikettering gaat uit van de volgende mogelijkheden:

- Kwaliteitswijn (Beschermd oorsprongsbenaming (BOB), Beschermd Geografische Aanduiding (BGA));
- Niet-kwaliteitswijn (wijn en kwaliteitswijn);

wel of niet geproduceerd in de Europese Unie, al dan niet mousserend, wit of rood en een indicatie voor het alcoholgehalte.

Voor de huidige etikettering is een overgangperiode van kracht die loopt tot en met 31 december 2010.

De gemeenschappelijke marktordening wijn (Verordening 479/2008) is in 2009 opgenomen in de Integrale GMO-verordening (Verordening 1234/2007). Dit is geschied via een wijzigingsverordening (Verordening 491/2009). Hiermee zijn alle 21 marktordeningen samengevoegd.

Oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen

In 2007 was de lijst met toegestane druivenrassen een belangrijke kwestie. In 2008 zijn voorbereidingen getroffen om in ons land uitvoering te geven aan de nieuwe procedure voor de bescherming van oorsprongsbenamingen (BOB) en de bescherming van geografische aanduidingen (BGA), zoals opgenomen in de nieuwe marktordening wijn (Verordening 479/2008). In de hele EU, zal het huidige systeem van tafelwijn met geografische aanduiding, of landwijn gaan verdwijnen. Nederlandse wijnproducenten zullen in de nabije toekomst om een naam te beschermen als oorsprongsbenaming of als geografische aanduiding een aanvraag bij het productschap moeten indienen. Binnen het HPA wordt al een vergelijkbare procedure voor bescherming van oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en traditionele specificiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen uitgevoerd door de afdeling Voedsel en Voeding onder de naam AGOS. De bedoeling is de nieuwe werkzaamheden in het kader van de wijnmarktordening op dezelfde manier te organiseren en onder te brengen bij het secretariaat van AGOS. In de eerste helft van 2009 zijn de nationale uitvoeringsbepalingen opgesteld en is in de Verordening HPA Wijn 2009 een hoofdstuk toegevoegd waarin de procedure over de beoordeling van aanvragen, bezwaren en dergelijke is opgenomen. De commissie die deze materie moet gaan beoordelen wordt in het voorjaar van 2010 samengesteld.

EU-wijnproductie

Volgens de laatste prognose (februari 2010) bedraagt de totale Europese wijnproductie in het seizoen 2009-2010 bijna 165 miljoen hectoliter. Dit is 7 miljoen hectoliter minder dan de productie van vorig seizoen (zie tabel).

Wijnproductie in de Europese Unie

x 1000 hl

LAND	Seizoen 2003-2004	Seizoen 2004-2005	Seizoen 2005-2006	Seizoen 2006-2007	Seizoen 2007-2008	Seizoen 2008-2009	Seizoen 2009-2010*
Spanje	54.781	50.062	40.466	43.679	42.070	41.909	36.052
Griekenland	3.804	4.295	3.977	3.947	3.512	3.873	3.600
Duitsland	8.291	10.107	9.256	8.995	10.363	9.991	9.280
Portugal	7.283	7.481	7.254	7.532	6.049	5.620	6.000
Italië	44.087	53.135	53.062	54.600	49.100	50.470	46.500
Luxemburg	123	156	135	124	142	130	130
Frankrijk	47.519	58.845	52.553	53.025	46.547	42.806	47.300
Oostenrijk	2.556	2.734	2.264	2.256	2.628	2.994	2.346
Hongarije	3.800	5.272	3.567	3.271	3.222	3.460	3.400
Slovenië	671	944	886	832	857	752	830
Cyprus	400	282	197	218	149	147	130
Tsjechië	540	605	439	434	821	773	600
Slowakije	540	410	302	325	357	431	420
Malta	100	70	70	65	48	32	32
Bulgarije	2.314	1.961	1.821	1.900	1.796	1.606	2.000
Roemenië	6.166	2.602	5.500	5.014	5.289	6.786	5.600
Overige EU landen	18	24	25	27	95	19	25
Totaal	182.993	198.985	181.774	186.244	173.045	171.799	164.245

* = raming

Afgeven importcertificaten

In 2009 zijn geen invoercertificaten voor wijn meer afgegeven. Het HPA gaf invoercertificaten af voor de import van wijn uit niet-EU-lidstaten, indien de in te voeren hoeveelheid 30 hectoliter of meer was. In 2008 zijn nog 4.174 certificaten afgegeven. Met ingang van 1 augustus 2008 is deze certificatenregeling voor de wijnsector afgeschaft, wat een aanzienlijke lastenverlichting voor de branche betekende.

Nederlandse wijnproductie

In 2009 waren bij het Productschap Wijn 93 wijnproducenten geregistreerd met een totaal areaal van 120 hectare. Volgens het Wijngaardeniersgilde telt ons land echter 160 professionele en semi-professionele wijngaarden met een totaal oppervlakte van 200 ha. Een aanzienlijk verschil ten opzichte van hetgeen bij het Productschap Wijn stond geregistreerd. Het voorgaande kan vooralsnog alleen maar verklaard worden doordat de bij het productschap geregistreerde wijngaarden de werkelijk professionele wijngaarden zijn. Een raming van de productie in 2009 komt uit op 5.000 hl.

Nationale Wijnkeuring 2009

Op dinsdag 8 september 2009 is in het kantoorgebouw van het Productschap Wijn de Nationale Wijnkeuring 2009 gehouden. Deze wijnkeuring wordt georganiseerd door het Wijninstituut Nederland in samenwerking met het Wijngaardeniersgilde en geschied volgens officiële OIV normen. Het Productschap Wijn verleent medewerking aan deze keuring.

De Nationale Wijnkeuring van Nederlandse wijnen telde dit jaar 166 ingezonden wijnen afkomstig van 57 wijngaarden. Van de ingestuurde wijnen was 59% wit, 30% rood en 11% rosé. Deze wijnen zijn door vinologen geproefd in het kantoorgebouw van het Productschap Wijn.

Voorafgaand aan deze keuring zijn de wijnen eerst analytisch onderzocht in Geisenheim. Alleen die wijnen die analytisch akkoord zijn bevonden, mochten mee doen aan de organoleptische keuring.

Het Wijngaardeniersgilde heeft in samenwerking met het Wijninstituut Nederland op zondag 20 september in Kasteel Groeneveld in Baarn de Prijsuitreiking Nationale Wijnkeuring 2009 georganiseerd. In totaal zijn er acht zilveren en vierenvestig bronzen medailles uitgereikt. Het zilver ging naar wijngaard Avitera in Azewijn, wijnboerderij 't Heekenbroek in Drempt, Domein Detharding in Doetinchem, wijngaard Slingehorst in Groenlo, wijngaard Le Coq Frisé in Epen, Hof van Twente in Bentelo en wijngaard Reestlandhoeve in Balkbrug. Deze laatste sleepte er zelfs twee in de wacht.

Gewasbescherming

De Nederlandse wijnbouw groeit spectaculair en is thans de snelst groeiende fruitsector van ons land. De groei in deze sector wordt echter belemmerd door een gebrek aan goedgekeurde gewasbeschermingsmiddelen.

Net als in de ons omringende landen kent de wijnbouw ziektes en plagen.

De meest acute bedreiging voor de gezondheid van de plant vormen de schimmels zoals meeldauw, valse meeldauw, botrytis en phomopsis. Ook sommige insecten vormen een ernstige bedreiging door vruchtvaart, gevolgd door vruchttrot, door rupsen van de druivenmot.

Er is dus een ernstig tekort aan toegelaten middelen en om succesvol te zijn in de wijnbouw is het van groot belang dat de wijnboeren de beschikking hebben over de juiste gewasbescherming/-bestrijdingsmiddelen.

De Nederlandse wijnbouw heeft in feite hetzelfde niveau van gewasbescherming nodig als de omringende landen om tot dezelfde wijnbouwresultaten te komen.

Daarom is het noodzakelijk dat er een oplossing gevonden moet worden voor het gebrek aan beschikbare gewasbeschermingsmiddelen.

De laatste maanden van 2009 heeft het Productschap Wijn intensief overleg gevoerd met het Wijngaardeniersgilde om te zoeken naar een oplossing. Het lijkt vooral een kwestie van geld te zijn. Toelating van een middel is een uitvoerige en kostbare procedure. De producenten van de middelen zijn nauwelijks geïnteresseerd omdat de wijnbouw in ons land relatief klein is en de afzet van die producten ook gering zal zijn.

In 2010 zullen de besprekingen worden voortgezet en zal aansluiting worden gezocht bij de Nederlandse Fruittelers Organisatie.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiën van het Productschap Wijn. Er wordt aandacht besteed aan de balans per 31 december 2008, de financiële resultaten over 2008, de heffingen, financiële relaties en andere relevante aspecten.

Schilthuis­korting

Bij brief van 2 november 2007 heeft de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren bij het Productschap Wijn het verzoek gedaan om over te gaan tot invoering van de Schilthuis­korting voor de aangesloten leden. Het bestuur heeft ingestemd met dit verzoek. De Schilthuis­korting biedt bedrijfs­lichamen de wettelijke mogelijkheid om leden van ondernemers­organisaties een tegemoet­koming te verlenen op hun contributie voor die organisaties. Deze tegemoet­koming, gegeven door middel van een aftrek van het heffings­bedrag, is bedoeld om de organisatie­graad te stimuleren.

De Schilthuis­korting wordt verleend over de financierings­heffing en over de bestemmings­heffing. De korting, die in 2009 voor het eerst werd uitgekeerd bedroeg 25% van de contributie van de betrokken organisaties met een maximum van € 5.000. De korting mag wettelijk niet hoger zijn dan 50% van de door de onderneming betaalde heffing.

Balans per 31 december 2009

	Rekening 2009
Financiële vaste activa	
Belegde gelden	1.828.300
totaal financiële vaste activa	1.828.300
Vlottende activa	
Vorderingen	634.800
Overlopende activa	124.200
totaal vlottende activa	759.000
Liquide middelen	
Bankrekeningen	11.900
totaal liquide middelen	11.900
totaal activa	2.599.200
Passiva	
Eigen vermogen	
Algemene reserve	-548.900
Bestemmingsreserves	3.007.400
totaal eigen vermogen	2.458.500
Vlottende passiva	
Nog te betalen bedragen	114.200
Rekening courant HPA	26.500
totaal vlottende passiva	140.700
totaal passiva	2.599.200

Toelichting op de balans

Belegde gelden

	Rekening 2009
Ingelegde middelen Productschap Wijn:	
Ingelegde middelen per 1 januari	1.828.300
Herbelegde interest	-
ingelegde middelen per 31 december	1.828.300
Marktwaaarde per ultimo jaar (1.845.778,16 x participaties x 99,5203%)	1.836.924

De marktwaarde is ultimo 2009 hoger dan de ingelegde middelen. De ingelegde middelen (boekwaarde) worden niet geherwaardeerd tot de marktwaarde omdat deze beleggingen niet te gelde worden gemaakt en de marktwaarde een momentopname is.

De bij de sectorproductschappen beschikbare middelen worden gezamenlijk onder beheer van het HPA belegd. Een deel van de beschikbare middelen heeft een semi-permanent karakter. Het beheer van de portefeuille is sinds 1992 opgedragen aan Robeco. De beleggingen geschieden onder verantwoordelijkheid van de sectorproductschappen, waarbij het HPA fungeert als woordvoerder naar Robeco.

De sectorproductschappen beleggen door middel van participaties in het FIDO-fonds (Financiering Decentrale Overheden). Het Robeco FIDO Fonds belegt uitsluitend in vastrentende waarden, zoals obligaties en andere verhandelbare schuldbewijzen en titels. Circa 83% van de beleggingen (thans uitsluitend staatsobligaties) door het Robeco FIDO Fonds heeft een A3-rating, circa 12% heeft een A2-rating en 5% een A1-rating. Beleggingen in dit fonds vinden plaats rekening houdend met de vastgestelde beleggingsrichtlijnen in de Verordening HPA Beleggingsbeleid akkerbouwproductschappen 2004.

Het bestuur heeft besloten om met ingang van 2008 de renteopbrengsten niet te herbeleggen maar uit te laten keren. De renteopbrengsten over 2009 ad € 74.200 zijn inmiddels door Robeco overgemaakt.

Vorderingen

	Rekening 2009
Debiteuren	447.300
Voorziening dubieuze debiteuren	-121.100
Nog te factureren bedragen	308.600
totaal vorderingen	634.800

Jaarlijks wordt de voorziening debiteuren vastgesteld op basis van risicoanalyse. In 2009 is er een bedrag van € 200 onttrokken aan de voorziening en € 4.900 vrijgevallen.

Onder nog te factureren bedragen zijn de heffingen opgenomen die in 2010 worden gefactureerd, maar nog ten gunste komen van 2009.

Overlopende activa

	Rekening 2009
Arbocatalogus	50.000
Transitoria (overloop facturen)	-
Nog te ontvangen rente	74.200
totaal overlopende activa	124.200

Nog te ontvangen rente

Dit betreft de niet herbelegde rente van de belegde gelden over 2009 ad € 74.200.

Bankrekeningen

	Rekening 2009
Postbank	11.900

Algemene Reserve

	Rekening 2009
Bestuur en algemeen, Bestuur, Commissies en werkgroepen:	
Stand per 1 januari	-1.042.600
Resultaat	493.700
totaal algemene reserve per 31 december	-548.900

Bestemmingsreserves

	Rekening 2009
Product en dienst, Wijn en wijnbouw / kwaliteit	
Stand per 1 januari	1.815.400
Resultaat	214.000
stand per 31 december	2.029.400
Product en dienst, Milieu	
Stand per 1 januari	1.017.300
Resultaat	-39.300
stand per 31 december	978.000
totaal bestemmingsreserves per 31 december	3.007.400

Nog te betalen bedragen

	Rekening 2009
Crediteuren	114.100
Financiële relaties	-
Restitutie heffingen	-
Overige	100
totaal nog te betalen bedragen	114.200

Rekening courant HPA

	Rekening 2009
Rekening courant HPA	26.500

Voorzieningen en niet in de balans opgenomen verplichtingen

Op basis van de tekst van de heffingsverordeningen zoals deze vóór 2008 luidde, kan worden geoordeeld dat de productschapheffing alleen verplicht is in combinatie met het betalen van accijns bij invoer dan wel uitslag in Nederland. Een onderneming die zijn buitenlandse wijn reeds veraccijnsd invoert, dat wil zeggen waar de accijns reeds in een andere Lidstaat is voldaan, heeft bezwaar gemaakt tegen de oplegging van de heffing. Inmiddels zijn vanaf het jaar 2009 de verordeningen in verklarende zin aangepast in die zin dat verduidelijkt is dat de heffing steeds drukt op de eerste ondernemer in Nederland. De rechtsvraag zal beantwoord moeten worden of de oorspronkelijke tekst van de verordening ook al geïnterpreteerd kan worden gelijk de gewijzigde verordeningen beogen te verduidelijken.

Naar aanleiding van de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB) uit 2001, waarbij bepaalde heffingen van het Productschap Wijn (PW) onverbindend werden verklaard omdat voor het gelijksoortige product 'vruchtenwijn' geen heffing bestond, is er actie ondernomen om ook 'vruchtenwijn' met een heffing te belasten. Aangezien vruchtenwijn destijds niet tot de bevoegdheid van het PW behoorde, is toentertijd aan het bevoegde Productschap Tuinbouw (PT) gevraagd een heffing daartoe vast te stellen. Gelijkertijd is een bevoegdheidsoverdracht van het PT naar het PW in gang gezet. Dit is gerealiseerd met ingang van het heffingsjaar 2004.

In latere uitspraken van het CBB (2004 en 2006), waarin heffingsverordeningen van het PW ter discussie waren gesteld, stelt het CBB onder meer dat het van belang is om te weten of de heffingsverordeningen van het PT betreffende vruchtenwijn in de overgangsjaren waar het hier om gaat, te weten 2002 en 2003, op de juiste wijze zijn goedgekeurd. Mocht dat niet het geval zijn, dan zouden de heffingsverordeningen van het PW voor dezelfde jaren, vanwege het dan ontbreken van heffing op gelijksoortige producten, eveneens onverbindend worden geacht met een verplichte teruggaaf van de heffing als gevolg.

Rekening van baten en lasten

De rekening van baten en lasten van het Productschap Wijn voor het jaar 2009 is:

	Totaal generaal	Bestuur en algemeen	Markt	Product en dienst	Arbeid
Baten					
Heffingen	3.036.100	1.642.900	144.000	1.051.300	197.900
Retributies	-	-	-	-	-
Diensten aan derden - direct	31.400	31.400	-	-	-
Diensten aan derden - doorbelast	13.900	113.900	-	-	-
Rente	62.900	(36.700)	-	99.600	-
Vergoeding opgedragen taken	-	-	-	-	-
Niet bestede subsidies / diensten door derden	-	-	-	-	-
Overige baten	22.900	400	-	17.700	4.800
<i>subtotaal baten</i>	<i>3.267.200</i>	<i>1.751.900</i>	<i>144.000</i>	<i>1.168.600</i>	<i>202.700</i>
Interne overboekingen (aan)	-	-	-	-	-
totaal baten	3.267.200	1.751.900	144.000	1.168.600	202.700
Lasten					
Personeelskosten	541.800	541.800	-	-	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	114.600	112.800	-	1.800	-
Huisvestingskosten	50.600	40.100	-	10.500	-
Bureaunkosten	69.100	25.700	-	43.400	-
Vergaderkosten	24.800	21.200	-	3.500	100
Financiële relaties	1.211.100	-	144.000	921.100	146.000
Diensten door derden - direct	66.000	52.900	-	13.100	-
Diensten door derden - doorbelast	518.600	462.000	-	-	56.600
Overige lasten	2.200	1.700	-	500	-
<i>subtotaal lasten</i>	<i>2.598.800</i>	<i>1.258.200</i>	<i>144.000</i>	<i>993.900</i>	<i>202.700</i>
Interne overboekingen (van)	-	-	-	-	-
totaal lasten	2.598.800	1.258.200	144.000	993.900	202.700
Resultaat	668.400	493.700	-	174.700	-
Stand van de reserve					
Reserves 01/01	1.790.100	(1.042.600)	-	2.832.700	-
Reserves 31/12	2.458.500	(548.900)	-	3.007.400	-

Heffingen

Het bestuur staat twee heffingsinstrumenten ter beschikking om de activiteiten van het productschap te financieren. De kosten verbonden aan de organisatie en aan het bestuur worden gefinancierd met behulp van een financieringsheffing. Voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld onderzoek) zijn bestemmingsheffingen van toepassing; de baten komen terecht in speciaal daarvoor door het bestuur ingestelde fondsen. Het streven van het bestuur is gericht op een sluitende begroting, zij het dat in verband met de hoogte van de reserve daarbij enige ruimte tot flexibiliteit bestaat.

De baten zijn hoofdzakelijk afkomstig van de financieringsheffing die ingevolge de Verordening W Financieringsheffing Wijn jaar 2009 wordt opgelegd, de aanvullende financieringsheffing die ingevolge de Verordening W Aanvullende Financieringsheffing Wijn jaar 2009 wordt opgelegd en de bestemmingsheffing die ingevolge de Verordening W Bestemmingsheffing Wijn jaar 2009 wordt opgelegd. De heffingen zijn verschuldigd ter zake van de invoer dan wel de uitslag van wijn in de zin van de Wet op de accijns.

De heffing is verschuldigd voor het in de handel brengen van wijn, waarvoor accijns moet worden betaald. Vanaf 1 januari 2009 bedraagt de financieringsheffing € 0,22 en de bestemmingsheffing € 0,39 per hectoliter wijn. Vanaf 1 april 2002 is een aanvullende financieringsheffing ingesteld ter hoogte van € 0,53 per hectoliter. Deze heffing is bedoeld voor de aanvulling van de reserves van het Productschap Wijn. Met ingang van 1 juli 2009 wordt de aanvullende financieringsheffing (voorlopig) niet meer ingevorderd.

In onderstaande tabel worden de heffingsinkomsten per heffingscategorie weergegeven:

	Rekening 2009	Herziene begroting 2009	Begroting 2009	Rekening 2008
Financieringsheffingen				
Bestuur en algemeen, Bestuur, Commissies en werkgroepen (regulier)	1.683.900	1.695.800	2.768.500	2.691.800
Bestuur en algemeen, Bestuur, Commissies en werkgroepen (Schilthuiskorting regulier)	(41.000)	(63.100)	(90.200)	(36.100)
<i>subtotaal bestuur en algemeen, bestuur ,commissies en werkgroepen</i>	<i>1.642.900</i>	<i>1.632.700</i>	<i>2.678.300</i>	<i>2.655.700</i>
Arbeid, Sociale aangelegenheden en Arbo-voorlichting	56.600	54.100	-	42.900
totaal financieringsheffingen	1.699.500	1.686.800	2.678.300	2.698.600
Bestemmingsheffingen				
Product en dienst, Wijn en wijnbouw / kwaliteit (regulier)	303.100	487.000	372.900	293.600
Product en dienst, Wijn en wijnbouw / kwaliteit (Schilthuiskorting)	(110.300)	(111.900)	(84.800)	(26.400)
<i>subtotaal product en dienst, wijn en wijnbouw / kwaliteit</i>	<i>192.800</i>	<i>375.100</i>	<i>288.100</i>	<i>267.200</i>
Markt, Wijnmarkt	144.000	143.000	135.000	120.600
Product en dienst, Adviezen / onderzoek	-	-	170.000	356.600
Product en dienst, Alcohol en maatschappij	-	-	385.000	343.400
Product en dienst, Wijninformatiecentrum	858.500	655.800	188.200	219.700
Arbeid, Sociale aangelegenheden en Arbo-voorlichting	22.800	20.000	38.000	21.400
Arbeid, Scholing	118.500	156.200	141.500	64.100
totaal bestemmingsheffingen	1.336.600	1.350.100	1.345.800	1.393.000
totaal heffingen	3.036.100	3.036.900	4.024.100	4.091.600

Overzicht eigen vermogen

Op grond van artikel 31 van de Verordening Financiën Bedrijfslichamen 1999 van de Sociaal Economische Raad (SER) worden reserves onderscheiden naar:

- Algemene reserve
De algemene reserve is de reserve van de hoofdfunctie Bestuur en algemeen;
- Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn de reserves (van de overige hoofdfuncties) met een bijzondere bestemming, bepaald door het bestuur;
- Bestemmingsfondsen
Bestemmingsfondsen zijn reserves met een bijzondere bestemming, waarbij een bestedingsbeperking is aangebracht door derden.

Het eigen vermogen bestaat uit de som van de algemene reserve, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen. Op grond van artikel 34 van de Verordening Financiën Bedrijfslichamen 1999 hanteert de SER als norm dat de som van de algemene reserve en de bestemmingsreserves maximaal gelijk is aan het totaal van de lasten over het verslagjaar.

Het eigen vermogen van het Productschap Wijn is als volgt opgebouwd:

	Rekening 2009	Herziene begroting 2009	Rekening 2008
Algemene reserve			
Bestuur en algemeen, Bestuur, Commissies en werkgroepen	(548.900)	(550.500)	(1.042.600)
totaal algemene reserve	(548.900)	(550.500)	(1.042.600)
Bestemmingsreserves			
Product en dienst, Wijn en wijnbouw / kwaliteit	2.029.400	2.172.600	1.815.400
Product en dienst, Milieu	978.000	1.010.600	1.017.300
totaal bestemmingsreserves	3.007.400	3.183.200	2.832.700
Bestemmingsfondsen	-	-	-
totaal eigen vermogen	2.458.500	2.632.700	1.790.100
Vermogenstoets			
Totaal algemene reserve	(548.900)	(550.500)	(1.042.600)
Totaal bestemmingsreserves	3.007.400	3.183.200	2.832.700
Totaal eigen vermogen	2.458.500	2.632.700	1.790.100
Totale jaarlasten	2.598.800	2.430.900	2.323.300
Eigen vermogen ten opzichte van de jaarlasten	94,6%	108,3%	77,0%

Financiële relaties / subsidiëring

PBO toets

Het Productschap Wijn verricht activiteiten, die ten goede komen aan alle ondernemingen en personen waarvoor het Productschap Wijn is ingesteld of die behoren tot een branche of sector binnen de werkingssfeer van het Productschap Wijn en de daarbij betrokken personen. Deze activiteiten dienen tevens het algemeen belang.

De activiteiten worden of door het Productschap Wijn zelf verricht, of worden uit doelmatigheidsoogpunt en onder strikte voorwaarden actief uitbesteed aan derden of er wordt een financiële bijdrage verleend aan activiteiten, zoals bijvoorbeeld voorlichtingscampagnes, die aansluiten bij de doelstellingen van het Productschap Wijn. De hiervoor genoemde strikte voorwaarden betreffen onder meer periodieke (inhoudelijke en financiële) voortgangsrapportages en de toetsing op effectiviteit en efficiency.

In het geval dat het Productschap Wijn subsidies verstrekt of een financiële bijdrage verleent ten behoeve van bepaalde activiteiten, dient op grond van de Vfb 99 en het Besluit Beleidsregels van de SER de betreffende financiële relatie te worden vermeld, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar:

- Benoemingsgerechtigde organisaties en instellingen waarin deze organisaties participeren (dragende organisaties);
- Overige organisaties (niet-dragende organisaties).

Onderstaand wordt een overzicht verstrekt van de financiële relaties in 2009 (niet-dragende organisaties vanaf € 50.000):

Financiële relaties met dragende organisaties

Hoofdfunctie / naam organisatie:	Omschrijving activiteit / project / relatie	Rekening 2009	Herziene begroting 2009
Centraal Bureau Levensmiddelenhandel	- Campagnes en scholing	285.900	65.000

Financiële relaties met niet-dragende organisaties

Hoofdfunctie / naam organisatie:	Omschrijving activiteit / project / relatie	Rekening 2009	Herziene begroting 2009
PVAD	- Voorlichting verantwoord alcoholgebruik	-	90.000
Stichting Verantwoord Alcoholgebruik	- Voorlichting verantwoord alcoholgebruik	-	90.000
FHKN	- Voorlichting scholing	-	62.000
TNO Voeding	- Wetenschappelijk onderzoek	73.000	60.000
totaal niet-dragende organisaties		73.000	302.000

Overige relevante aspecten

Bezoldiging voorzitter

De voorzitter van het Productschap Wijn is ook voorzitter van de productschappen Diervoeder, Akkerbouw en HPA. De bezoldiging van de voorzitter is geregeld in de Verordening HPA bezoldiging voorzitter 2004. Deze verordening is gebaseerd op de Verordening regels en richtlijnen vergoedingen bedrijfslichamen van de Sociaal-Economische Raad. Sinds 1 maart 2006 is de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens van kracht. De wet regelt dat een instelling die overwegend uit publieke middelen is gefinancierd, jaarlijks het belastbaar jaarinkomen van functionarissen publiceert, indien dit belastbaar jaarloon uitstijgt boven een vastgesteld gemiddeld ministersalaris (voor 2009 vastgesteld op □ 188.000). Deze situatie doet zich bij de akkerbouwproductschappen niet voor.

Kosten voorzitter

De voorzitter van het HPA is tevens voorzitter van alle Akkerbouwproductschappen en daaronder ressorterende (artikel 88a) commissies. De kosten van de voorzitter worden verantwoord in de jaarrekening van het HPA en zijn als volgt opgebouwd:

	Rekening 2009	Herziene begroting 2009	Begroting 2009	Rekening 2008
Salariskosten	152.200	155.500	157.500	144.800
Sociale lasten	18.300	19.300	13.000	10.000
Overige personeelskosten	1.100	1.700	5.900	6.000
totaal personeelskosten	171.600	176.500	176.400	160.800

De kosten worden doorberekend op basis van de Verordening HPA Bezoldiging Voorzitter 2009 aan:

HPA Bestuur algemeen	25%
Productschap Akkerbouw (Granen/LZZ)	25%
Productschap Akkerbouw (Aardappelen algemeen)	5%
Productschap Diervoeder	25%
Productschap Wijn	20%
totaal verdeling Voorzitter	100%

Vergoedingen bestuursleden

De leden van het bestuur ontvangen een vacatievergoeding en een reis- en verblijfkostenvergoeding voor hun deelname aan bestuursvergaderingen. Het bestuur heeft een verordening vastgesteld waarin vacatiegelden en overige vergoedingen, zoals reis- en verblijfkosten zijn geregeld. Basis voor deze verordening is de 'Verordening regels en richtlijnen bedrijfslichamen van de Sociaal-Economische Raad 2005 – 2006.

De (plaatsvervangende) leden van het (dagelijks) bestuur en van een commissie - voor zover niet in dienst bij een der akkerbouwproductschappen, noch bij de Centrale Overheid - ontvangen voor het bijwonen van vergadering per dagdeel waarin is vergaderd een vacatievergoeding van € 385,-. Naast het vacatiegeld wordt een vergoeding voor de reis- en verblijfkosten uitgekeerd. De vergoedingen bedragen: voor de reiskosten € 0,28 per kilometer en voor de verblijfkosten € 16,-.

Voor het overige ontvangen bestuursleden geen vergoeding.

Vergaderkosten

De vergoeding aan bestuursleden voor het bijwonen van vergaderingen in 2009 bedraagt circa € 19.400, waarvan aan vacatiegelden € 16.600 en aan reis- en verblijfkosten € 2.800. Het dagelijks bestuur is in 2009 4 keer bijeengekomen en het bestuur 3 keer. De reis- en verblijfkosten en de vacatiegelden aan bestuurs- en commissieleden worden betaald op basis van de Verordening W Vacatiegeld en reis- en verblijfkosten 2009.

Bijlage 1 Bestuur

De 15 leden van het bestuur van het Productschap Wijn zijn aangewezen door organisaties van werkgevers en werknemers op het gebied van:

- de be- en verwerking van wijn;
- het agentuurbedrijf in wijnen;
- de invoerhandel/groothandel in wijn;
- de binnenlandse handel in wijnen;
- de detailhandel in wijnen.

In het verslagjaar is het bestuur van het Productschap Wijn driemaal bijeen geweest; op 25 maart, 23 september en 4 november. Bij Koninklijk Besluit van 16 januari 2008 was tot voorzitter van het bestuur van het Productschap Wijn de heer Th.A.M. Meijer benoemd voor de zittingsperiode 1 januari 2008 – 31 december 2009. Plaatsvervangende voorzitters waren de heren R.W. Smit en A.A.M. Steijaert. Secretaris van het bestuur was de heer mr J.N. Burghoorn.

Samenstelling van het bestuur van januari 2008 – december 2009

Th.A.M. Meijer – voorzitter
mr J.N. Burghoorn – secretaris

Werkgevers

De be- en verwerking van wijn

De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren, Amsterdam

R.W. Smit plv J.J.C. Kwast

Het agentuur van wijnen

De Vereniging van Agenten, Commissionairs, Makelaars en Taxateurs in Wijn en Gedistilleerd, Amsterdam

I. Hogerdijk plv R. Nipius

De invoerhandel in wijnen, tevens groothandel

De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren, Amsterdam

X.P. Kat plv mw. mr J.A. Snoeker

T.C. van der Hoek RA plv D.R. Bosma

mr R.J.B. Wallast Groenewoud plv P.R. Blom

De groothandel in wijnen, voor zover niet tevens de invoerhandel

De Federatie van de Groothandel in Levensmiddelen, Leidschendam

E. Fischer plv C.N. den Otter

De detailhandel in wijnen

De SlijtersUnie, Eindhoven

R. Berkers plv J. Schaap

Het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, Leidschendam

mr M.J. Roos plv M.J.B. Jansen

H.H. van der Geest plv M.J.B. Jansen

Werknemers

De be- en verwerking van wijn, het agentuurbedrijf van wijnen, de invoerhandel in wijnen tevens groothandel, de groothandel in wijnen en de detailhandel in wijnen:

FNV Bondgenoten, Utrecht

A.A.M. Steijaert plv F.J.M. de Beer

Mw. L.M.G. Lamers plv F.J.M. de Beer

A.L. Moerman plv mw, J.A.M. Bergervoet

J.A.W. Boekenoogen plv mw, J.A.M. Bergervoet

CNV Dienstenbond, Hoofddorp

drs. M. de Kool plv G.B. Rijzinga

De Unie, Culemborg

W.H. Segboer plv C. Elzenga

Dagelijks Bestuur

Het dagelijks bestuur van het Productschap Wijn bestond in 2009 uit de volgende leden:

R.W. Smit plv mr R.J.B. Wallast Groenewoud

T.C. van der Hoek RA plv R. Berkers

mr M.J. Roos plv M.J.B. Jansen

A.A.M. Steijaert plv J.A.W. Boekenoogen

W.H. Segboer plv drs. M. de Kool

In het verslagjaar is het dagelijks bestuur viermaal bijeen geweest, op 11 maart, 13 mei, 23 september en 21 oktober.

Bijlage 2 Commissies

Leden Commissies en Stuurgroep van het Productschap Wijn
1 januari 2008 – 31 december 2009

Commissie Marktonderzoek

dhr. mr M.J. Roos CBL
dhr. W.H. Segboer De Unie
dhr. J.A.W. Boekenoogen FNV Bondgenoten
dhr. R.P.C. Gogelein KVNW
dhr. M.F.H. Donders KVNW
dhr. mr R.J.B. Wallast Groenewoud KVNW
dhr. R. Berkers SlijtersUnie

Commissie Milieu-aangelegenheden

dhr. mr M.J. Roos CBL
dhr. W.H. Segboer De Unie
dhr. A.A.M Steijaert FNV Bondgenoten
dhr. mr R.J.B. Wallast Groenewoud KVNW

Commissie Sociaal Economische aangelegenheden

dhr. J.J.M. van Well CBL
dhr. drs. M. de Kool CNV
dhr. W.H. Segboer De Unie
dhr. A.A.M Steijaert FNV Bondgenoten
dhr. mr R.J.B. Wallast Groenewoud KVNW
dhr. R. Berkers SlijtersUnie

Stuurgroep WIC

dhr. E. Fischer CBL
dhr. W.H. Segboer De Unie
dhr. J.A.W. Boekenoogen FNV Bondgenoten
dhr. J.A.M. van de Kant KVNW
dhr. mr R.J.B. Wallast Groenewoud KVNW
dhr. R. Berkers SlijtersUnie

mr Hans N. Burghoorn

secretaris

Paul R. Kooijman

Internationale zaken en milieuaangelegenheden

Josée van Rooij Bcomm, vinoloog

PR & Communicatie

Jaap Oosterbroek BBA

Marktonderzoek en levensmiddelenwetgeving

drs. Loes E. van Kampen, vinoloog

Onderwijs en sociaal-economische aangelegenheden

Irene B. Paap

Office Manager

Fleur Wallace

Secretariaat/PR & Communicatie website

Colofon

Productschap Wijn / Wijninformatiecentrum
Stadhoudersplantsoen 12
Postbus 29739
2502 LS Den Haag
| www.wijn.nl

Productschap Wijn
T (070) 370 83 47
F (070) 370 84 08
E pw@wijn.nl

Wijninformatiecentrum
T (070) 370 83 26
F (070) 370 84 08
E wic@wijn.nl

Productschap Wijn

Bezoekadres
Stadhoudersplantsoen 12
2517 JL Den Haag

Postadres
Postbus 29 739
2502 LS Den Haag
T 070 370 83 47
F 070 370 84 08
E pw@wijninfo.nl
I www.wijninfo.nl

PRODUCTSCHAP WIJN